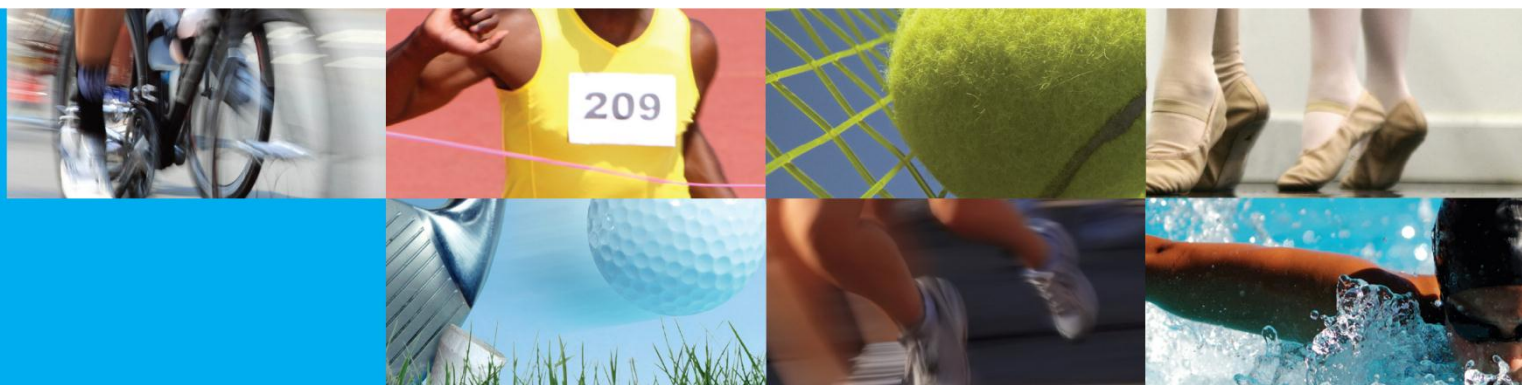

Tennisbanen in Nederland

Sven Bakker

Hugo van der Poel

Tennisbanen in Nederland

Een onderzoek naar de voorkeuren van de KNLTB-leden
voor de verschillende tennisbanen in Nederland

In opdracht van de KNLTB

Sven Bakker
Hugo van der Poel

© *Mulier Instituut*
Utrecht, november 2013

*Mulier Instituut
sociaal-wetenschappelijk sportonderzoek*

*Postbus 85445
3508 AK Utrecht*

*t 030-7210220
e info@mulierinstituut.nl
i www.mulierinstituut.nl*

Inhoudsopgave

Samenvatting	7
Inleiding	9
1. Belang van een toplaag	11
1.1 Facts	11
1.2 Algemeen	11
1.3 Belang per aspect	13
2. Tevredenheid over een toplaag	17
2.1 Facts	17
2.2 Tevredenheid per aspect	17
2.3 Beoordelingscijfer	18
3. Belang en tevredenheid van een toplaag	19
3.1 Facts	19
3.2 Eindbeoordeling belang en tevredenheid	19
3.3 Matrix voor baansoorten in Nederland, gravel en ZKR	21
3.4 Speelsterkte en regionale spreiding	23
3.5 Voorkeur voor baansoort van de eigen vereniging	26
4. Baansoorten en competitie	27
4.1 Facts	27
4.2 Stellingen: vervelend, één baansoort, blessuregevoeligheid en competitievervalsing	27
4.3 Meest geschikte baansoort voor competitie	30
4.4 Minst geschikte baansoort voor competitie	33
5. Baansoorten en toernooien	35
5.1 Facts	35
5.2 Stellingen: vervelend, niet eerlijk, blessuregevoeligheid en niet deelnemen	35
5.3 Meest geschikte baansoort voor toernooien	37
5.4 Minst geschikte baansoort voor toernooien	39
Conclusie	41

Samenvatting

De Koninklijke Nederlandse Tennisbond (KNLTB) heeft het Mulier Instituut opdracht gegeven onderzoek te doen naar de meningen over, ervaringen met en wensen voor de verschillende baansoorten in Nederland.

Er is aan de leden gevraagd op welke baansoort(en) men heeft gespeeld en een cijfer te geven voor deze baansoort(en). Gravel krijgt met een 7,8 het hoogste cijfer, gevolgd door gravelplus (7,4), zandkunstgras rood en Plexipave (beide 7,3). De 1-4-spelers geven gemiddeld een 8,3 aan gravel, gevolgd door gravelplus (7,9), Plexipave (7,3) en Canada Tenn (7,2). 5-8-spelers geven, net als de 1-4-spelers, het hoogste cijfer aan gravel (7,7), gevolgd door zandkunstgras rood (7,6), zandkunstgras (7,0), Tennisforce en French Court (beide 7,0).

Aan de leden werd gevraagd wat zij belangrijk vinden aan een baansoort. De belangrijkste aspecten in de waardering van baansoorten zijn de grip bij het starten en weggkomen voor een actie en de stabiliteit om te bewegen. 1-4-spelers vinden daarnaast de grip bij herstel na een actie belangrijk en de 5-8-spelers geven aan de mate van blessuregevoeligheid belangrijk te vinden. In totaal werden dertien aspecten van het tennisspel bevraagd.

Per aspect is, naast het belang, gevraagd naar de tevredenheid hierover, per baansoort waarop men heeft gespeeld. Het belang en tevredenheid zijn per aspect tegen elkaar afgewogen om tot een totaalbeoordeling te komen. Dit houdt kortweg in dat aspecten die belangrijker worden gevonden zwaarder meewegen in de eindbeoordeling dan aspecten die minder belangrijk worden gevonden. Deze eindbeoordeling wordt uitgedrukt in een BT-score (0-100).

Gravel wordt door de leden als beste baansoort beoordeeld met een eindbeoordeling van 72. Daarmee scoort gravel net iets hoger dan gravelplus (71) en ruim hoger dan zandkunstgras rood en Canada Tenn (beide 66). De 1-4-spelers zijn uitgesproken in hun beoordeling: zij beoordelen zowel gravel als gravelplus erg goed (beide 79). Ook Canada Tenn (70) en Plexipave (69) scoren hoog onder de 1-4-spelers, die –ten opzichte van alle leden– juist een aversie hebben tegen zandkunstgras rood, Tennisfloor Pro (beide 56) en zandkunstgras (53). Ook onder de 5-8-spelers komt gravel als beste baansoort uit de bus (71). Ook gravelplus en zandkunstgras rood (beide 69) scoren goed. Beton wordt door alle leden als minste baansoort beoordeeld.

Verklaringen voor de verschillende beoordelingen moeten met name worden gezocht in de speelsterkte, de leeftijd, het district en de baansoort van de eigen vereniging van de leden.

Hoe beter de speelsterkte, 1) hoe hoger de beoordeling voor gravel en 2) hoe lager de beoordeling voor zandkunstgras en zandkunstgras rood. Dit geldt ook vice versa.

Leeftijd is een verklarende factor voor de beoordeling van zandkunstgras rood: hoe ouder men is, hoger men zandkunstgras rood beoordeelt.

Op districtsniveau zijn er diverse aanwijzingen dat het voor de beoordeling van baansoorten uitmaakt of men in een district met veel dezelfde baansoorten speelt. Leden in Centraal-Brabant, waar drie kwart van de tennisbanen uit zandkunstgras bestaat, beoordelen deze banen aanmerkelijk hoger (68 om 61) dan leden die daar niet lid zijn. Ook in Gelderland is dit het geval.

Wanneer er een driedeling wordt gemaakt in districten (gravel-, zandkunstgras- en zandkunstgrasrooddistrict) zien we de bevestiging dat er duidelijke verschillen optreden tussen districten waar er een hoge concentratie is van één bepaalde baansoort. Leden in gravel- en zandkunstgrasdistricten geven respectievelijk gravel- en zandkunstgrasbanen een hogere

beoordeling dan leden die geen lid zijn in de betreffende districten. Daarnaast geven leden in graveldistricten een lagere beoordeling aan zandkunstgrasbanen en geven leden in zandkunstgrasdistricten een lagere beoordeling aan gravel. In districten waar veel rode zandkunstgrasbanen liggen, wordt zandkunstgras rood niet hoger beoordeeld. Leden beoordelen een baansoort waarop men bij de eigen vereniging speelt zonder uitzondering hoger dan een baansoort die niet bij de eigen vereniging aanwezig is. Dit is voor gravel, zandkunstgras en zandkunstgras rood het geval.

In het onderzoek is ook aandacht besteed aan de rol die baansoorten innemen bij competitie en toernooien. Gravel is volgens de overgrote meerderheid van de leden (71%) de meeste geschikte baansoort om competitie en toernooien op te spelen. Zandkunstgras en zandkunstgras rood volgen op gepaste afstand. Opvallend is de grote voorkeur voor French Court en gravelplus als competitie- en toernooibaan. Deze banen hebben een laag marktaandeel, maar genieten –na gravel, zandkunstgras en zandkunstgras rood– de voorkeur bij de leden om competitie en toernooien op te spelen.

De 1-4-spelers kiezen vrijwel unaniem voor gravel als beste competitie- en toernooibaan, op ruime afstand gevolgd door zandkunstgras rood, zandkunstgras en gravelplus. Zo'n drie kwart van de 5-8-spelers gaat voor gravel als beste competitie- en toernooibaan. Hoewel de voorkeur voor gravel minder groot is dan bij 1-4-spelers, volgen zandkunstgras, zandkunstgras rood en French Court op gepaste afstand. Met name de leden die in de damescompetitie actief zijn hebben een minder duidelijk uitgesproken voorkeur (maar nog wel een duidelijke voorkeur) voor gravel en neigen, meer dan leden in de gemengde en herencompetitie, naar zandkunstgras rood en zandkunstgras. Beton wordt unaniem als minst geschikte baansoort gekozen om competitie en toernooien op te spelen.

Meer dan vier op de tien competitie spelende leden vinden het vervelend dat een uitwedstrijd in de competitie op een baansoort wordt gespeeld waarop men (vrijwel) nooit tennist. Slechts acht procent vindt dit niet vervelend. 1-4-spelers in de leeftijdscategorie 26-35 jaar die eens of meerdere keren per week tennissen, vinden competitie spelen op een baansoort waarop men (vrijwel) nooit tennist het vervelendst. Eén op de tien competitie spelende leden vindt het zelfs competitievervalsing en ongeveer even zoveel leden ervaart een hogere mate van blessuregevoeligheid. Een kwart van de competitiepelers is het ermee eens dat alle speeldagen van een competitiesoort op dezelfde baansoort moet worden gespeeld. Een vijfde van de competitiepelers vindt dat alle competitiesoorten binnen één competitiejaar op dezelfde baansoort moet worden gespeeld.

Iets meer dan een derde van de toernooi spelende leden ervaart het als vervelend wanneer een toernooi op een baansoort wordt gespeeld waarop men (vrijwel) nooit tennist. Dertien procent vindt dit niet vervelend. Vrouwelijke 1-4-spelers in de leeftijdscategorie 18-25 jaar die meerdere keren per week tennissen en tot vijftien jaar tenniservaring hebben, vinden dit het vervelendst. Eén op de vijf toernooi spelende leden vindt het niet eerlijk een toernooi te spelen op een baansoort waarop men (vrijwel) nooit tennist, omdat men een achterstand heeft ten opzichte van spelers die aan die baansoort gewend zijn. Dertien procent geeft aan een hogere mate van blessuregevoeligheid te ervaren. Voor een kwart is het zelfs een reden om niet aan het toernooi mee te doen.

Inleiding

De Koninklijke Nederlandse Lawn Tennisbond (KNLTB) en het Mulier Instituut (MI) zijn partners van elkaar op het gebied van onderzoek. De KNLTB heeft het MI opdracht gegeven onderzoek te doen naar de meningen over, ervaringen met en wensen voor de verschillende baansoorten in Nederland. Deze rapportage geeft de resultaten weer van dit onderzoek.

Tennisbanen in Nederland kunnen worden ingedeeld in vier categorieën:

- Gravelbanen: gravel, gravelplus.
- Gravelachtige banen: Canada Tenn, French Court, Tennisforce.
- Hardcourtbanen: beton, Recaflex, Kushion Kourt, Tennisfloor Pro, Plexipave.
- Zandkunstgrasbanen en met rood zand ingestrooide zandkunstgrasbanen (bijvoorbeeld Smashcourt, TennisProvision etc.).

Deze verschillende baansoorten hebben allemaal hun specifieke sport- en speltechnische aspecten. In dit onderzoek komt aan bod in hoeverre de KNLTB-leden deze aspecten onbelangrijk/belangrijk vinden en in hoeverre zij over deze aspecten ontevreden/tevreden zijn.

De volgende aspecten komen aan bod:

- de hoogte van de balstuit;
- de snelheid van de bal na de stuit;
- de mate van balrotatie;
- de mate van een voorspelbare balstuit;
- de stabiliteit om te bewegen;
- de grip bij het starten en weggkomen voor een actie;
- het ‘gecontroleerd’ glijden tijdens een actie;
- de grip bij het herstel na een actie;
- een zichtbare balafdruk;
- de mate van blessuregevoeligheid;
- de mate van bespeelbaarheid bij diverse weersomstandigheden (regen, sneeuw, vorst etc.);
- de mate van het zelf moeten vegen en/of besproeien;
- de kleur.

Daarnaast wordt aan de KNLTB-leden gevraagd een eindcijfer (0-10) te geven per baansoort waarop hij/zij heeft gespeeld.

Het tweede onderdeel van het onderzoek gaat over de mening en ervaringen van de leden met de verschillende soorten buitenbanen tijdens de competitie en toernooien. Met competitie wordt bedoeld een officiële KNLTB-competitie en geen competitie georganiseerd door de eigen vereniging of door enkele verenigingen in de buurt. Met een toernooi wordt bedoeld een door de KNLTB goedgekeurd toernooi en geen toernooi waaraan slechts de leden van de eigen vereniging mee mogen doen.

Onderzoeksverantwoording

Het onderzoek naar de verschillende baansoorten in Nederland is uitgegaan van het ledenbestand per 20 februari 2013. Op die datum waren er 490.278 leden met speelsterkte 5 tot en met 8 in het enkelspel, waarvan 326.348 leden met een e-mailadres. Uit de groep met een e-mailadres zijn steekproefsgewijs 10.819 leden benaderd om deel te nemen aan het onderzoek en een vragenlijst in te vullen. In totaal leverde dit 1.490 respondenten op met speelsterkte 5 tot en met 8 in het enkelspel, goed voor een respons van 13,8 procent. Per 20 februari 2013 waren er 9.859 leden met speelsterkte 1 tot en met 4 in het enkelspel, waarvan 8.659 leden met een e-mailadres. Alle leden met een e-mailadres zijn benaderd om deel te nemen. In totaal leverde dit 1.419 respondenten op, goed voor een respons van 16,4 procent.

Daarmee komt de totale respondentengroep uit op 2.909, goed voor een totale respons van 14,9 procent op 19.478 benaderde leden.

Vragenlijsten zijn op 11 maart 2013 via het programma Questback per e-mail verstuurd, waarna op 18 maart 2013 een herinnering uitging naar degenen die nog niet hadden geantwoord. Ter verhoging van de respons hebben de eerste 100 honderd deelnemers een blik ballen ontvangen en hebben op basis van loting 10 deelnemers een biografie van Esther Vergeer en vijf deelnemers 2 kaarten voor het Topshelf Open in Rosmalen ontvangen.

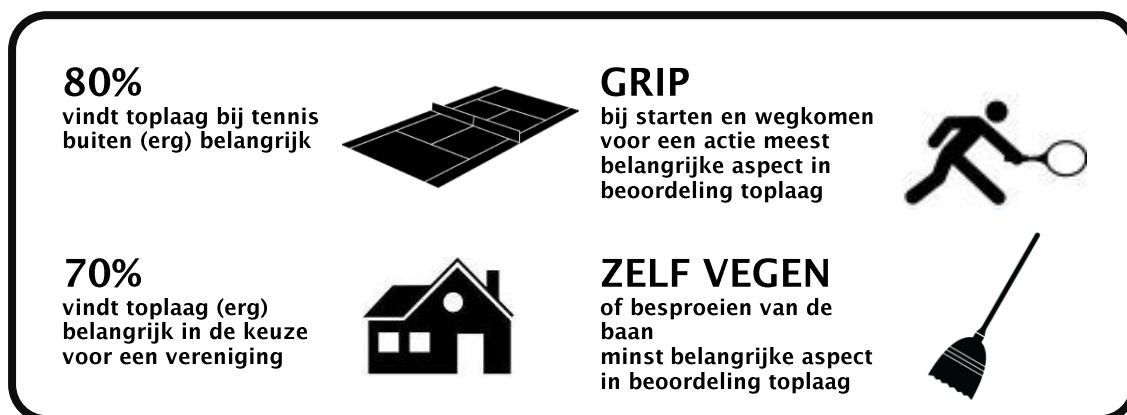
Het onderzoek is enerzijds representatief voor alle leden van de KNLTB met speelsterkte 1 tot en met 8 en anderzijds representatief voor de uitsplitsing in leden met speelsterkte 1 tot en met 4 en leden met speelsterkte 5 tot en met 8. Representativiteit is gewaarborgd door middel van weging op basis van leeftijd, geslacht, speelsterkte in het enkelspel, het wel/niet deelgenomen te hebben aan een officiële KNLTB-competitie en het wel/niet te hebben gespeeld van minimaal één door de KNLTB goedgekeurd toernooi. Voor representativiteit van alle leden van de KNLTB is gewogen naar de totale populatie en voor representativiteit van de twee speelsterktegroepen is gewogen naar de totale populatie met die betreffende speelsterkte. In alle gevallen geldt dat de populatie ook de leden zonder e-mailadres bevat.

Leeswijzer

Het eerste hoofdstuk van de rapportage gaat over hoe belangrijk de leden een baansoort vinden. Daarnaast wordt er voor dertien verschillende aspecten van het tennisspel gevraagd hoe belangrijk men deze vindt. Hoofdstuk twee gaat over de tevredenheid van de leden over de dertien aspecten van het tennisspel op de verschillende baansoorten en wordt er gevraagd een beoordelingscijfer te geven aan elk van de baansoorten. Het derde hoofdstuk combineert het belang en de tevredenheid en geeft een overzicht van de eindbeoordeling van de leden over elke baansoort. Vervolgens worden er verklaringen gezocht voor verschillen in de beoordeling. Hoofdstuk vier gaat over de rol van de verschillende baansoorten in de competitie en hoofdstuk vijf behandelt de rol van de verschillende baansoorten tijdens toernooien. Er wordt afgesloten met een conclusie.

1. Belang van een toplaag

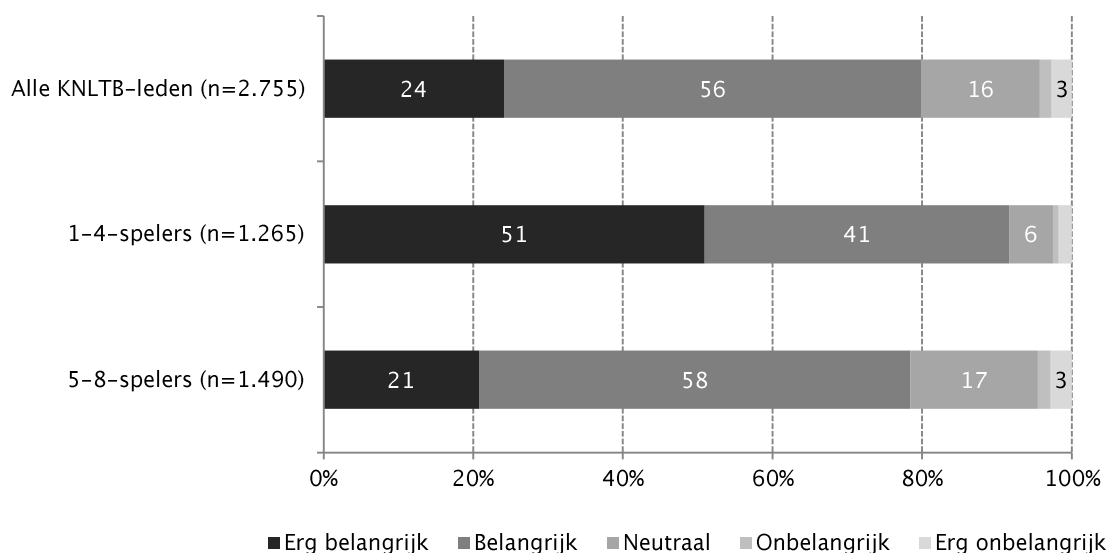
1.1 Facts

1.2 Algemeen

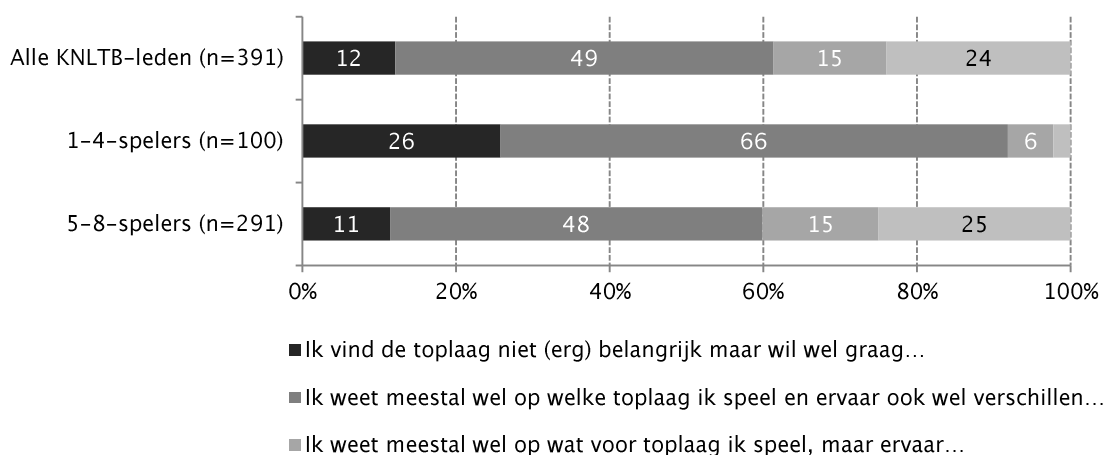
Het belang van een toplaag waarop men speelt bij tennis buiten is vrij hoog te noemen. Vier vijfde van alle KNLTB-leden vindt de toplaag belangrijk of zelfs erg belangrijk (figuur 1.1). Dit is onder de 1-4-spelers nog hoger met 92 procent. Iets meer dan de helft van de 1-4-spelers geeft bovendien aan de toplaag erg belangrijk te vinden. 79 procent van de 5-8-spelers vindt de toplaag van belang, waarvan 21 procent de toplaag erg belangrijk vindt.

Figuur 1.1 Belang van toplaag waarop men speelt bij tennis buiten (procenten)

Van degenen die de toplaag (erg) onbelangrijk vinden of er neutraal instaan, geeft twaalf procent aan toch de verdere vragenlijst in te willen vullen (figuur 1.2). De overige respondenten geven aan geen duidelijke mening te hebben en werden doorgestuurd naar het einde van de vragenlijst. De volledige antwoordmogelijkheden staan weergegeven in het kader volgend op figuur 1.2.

Figuur 1.2 Respondent vindt toplaag (erg) onbelangrijk of neutraal en geeft aan dat de volgende situatie van toepassing is (procenten)

Antwoordmogelijkheden bij figuur 1.2

Antwoordmogelijkheden:

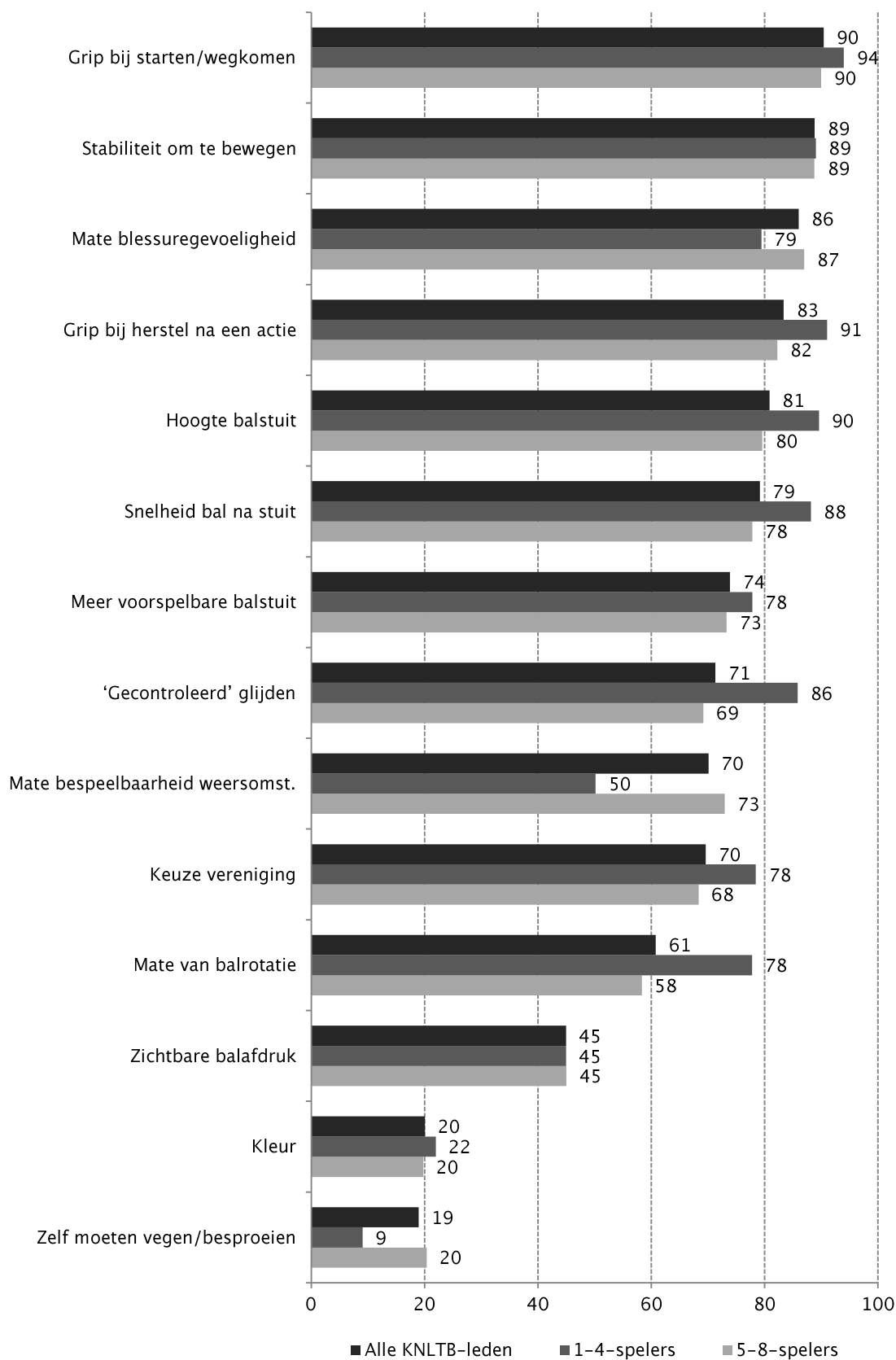
- Ik vind de toplaag **niet (erg) belangrijk** maar wil **wel graag mijn mening kwijt** over de speltechnische eigenschappen de toplaag/toplagen waarop ik heb gespeeld.
- Ik weet meestal wel op welke toplaag ik speel en ervaar ook **wel verschillen** tussen de toplagen, maar ik vind het allemaal prima en heb **geen duidelijke mening** of voorkeur voor de ene of andere toplaag.
- Ik weet meestal wel op wat voor toplaag ik speel, maar ervaar over het algemeen **weinig verschillen** in speltechnische eigenschappen en heb **geen duidelijke mening** of voorkeur voor de ene of andere toplaag.
- Ik weet (vaak) niet eens op wat voor toplaag ik speel en heb **geen duidelijke mening** of voorkeur wat betreft de speltechnische eigenschappen van verschillende toplagen.

1.3 Belang per aspect

Het belangrijkste aspect aan een toplaag bij tennis buiten is volgens de KNLTB-leden de grip bij het starten en weggkomen voor een actie. Negentig procent vindt dit aspect belangrijk of zelfs erg belangrijk (figuur 1.3). Daarnaast vindt 89 procent van de leden de stabiliteit om te bewegen op een toplaag bij tennis buiten (erg) belangrijk. Slechts twintig procent vindt de kleur van de toplaag (erg) belangrijk en het minst belangrijk vindt men het zelf moeten vegen en/of besproeien van een toplaag (19%).

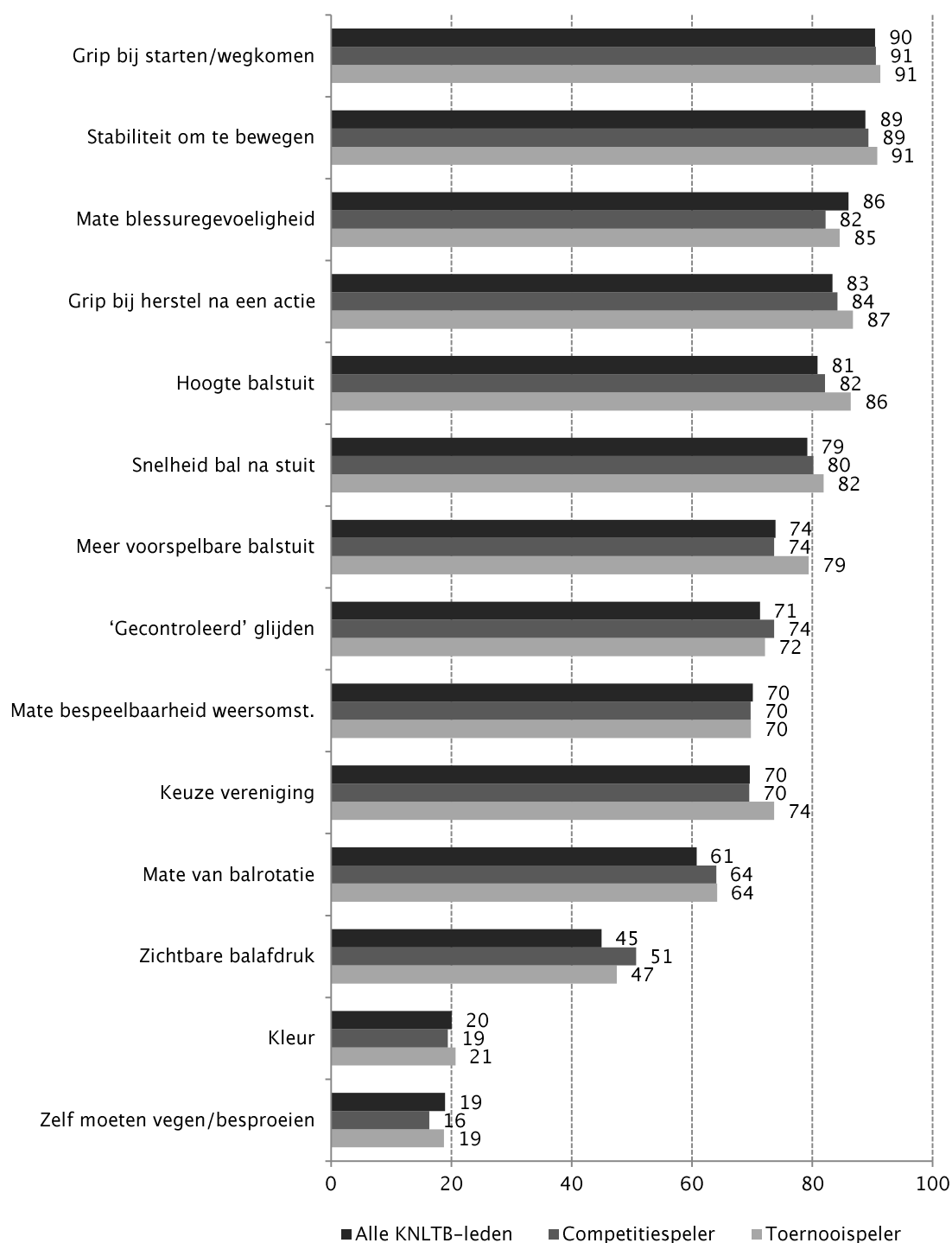
94 procent van de 1-4-spelers vindt de grip bij het starten en weggkomen voor een actie belangrijk. Ten opzichte van alle leden vinden de 1-4-spelers de grip bij het herstel na een actie, de hoogte van de balstuit, de snelheid van de bal na de stuit, het 'gecontroleerd' glijden tijdens een actie en de mate van balrotatie extra belangrijk. Ook de rol die de toplaag speelt in de keuze voor een vereniging is onder de 1-4-spelers groter.

Figuur 1.3 Aspect van toplaag bij tennis buiten erg belangrijk/belangrijk (procenten; n alle KNLTB-leden=2.433, n 1-4-spelers=1.190, n 5-8-spelers=1.243)

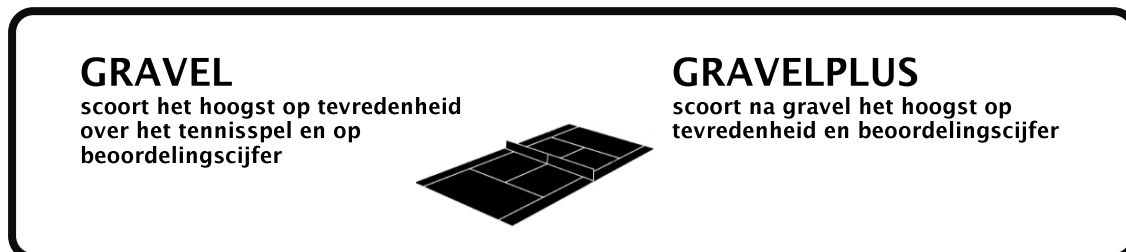
Ook onder de competities- en toernooispeleers is de grip bij het starten en weggkomen voor een actie het aspect van een toplaag bij tennis buiten dat het meest belangrijk wordt gevonden (figuur 1.4). Competitiespeleers vinden een zichtbare balafdruk met 51 procent belangrijker dan de leden in het algemeen (45%).

Figuur 1.4 Aspect van toplaag bij tennis buiten erg belangrijk/belangrijk (procenten; n alle KNLTB-leden=2.433, n competitiespeleers=2.082, n toernooispeleers=1.848)

2. Tevredenheid over een toplaag

2.1 Facts

2.2 Tevredenheid per aspect

In tabel 2.1 is per baansoort en aspect weergegeven hoeveel procent van alle leden die op de betreffende baansoort hebben gespeeld (erg) tevreden is. De totalen per baansoort en aspect zijn gemiddelden waarbij alle baansoorten en aspecten dezelfde waarde in het totaal hebben.

Men is over alle baansoorten tezamen het meest tevreden over de kleur van de toplaag waarop men speelt bij tennis buiten. Het minst tevreden is men over een zichtbare balafdruk.

Gravel scoort met zeventig procent gemiddeld over alle aspecten het hoogst, op de voet gevolgd door gravelplus met 69 procent. Beton scoort qua tevredenheid over de verschillende aspecten het laagst (36%). In hoofdstuk 3 wordt de mate van tevredenheid per aspect afgezet tegen het belang.

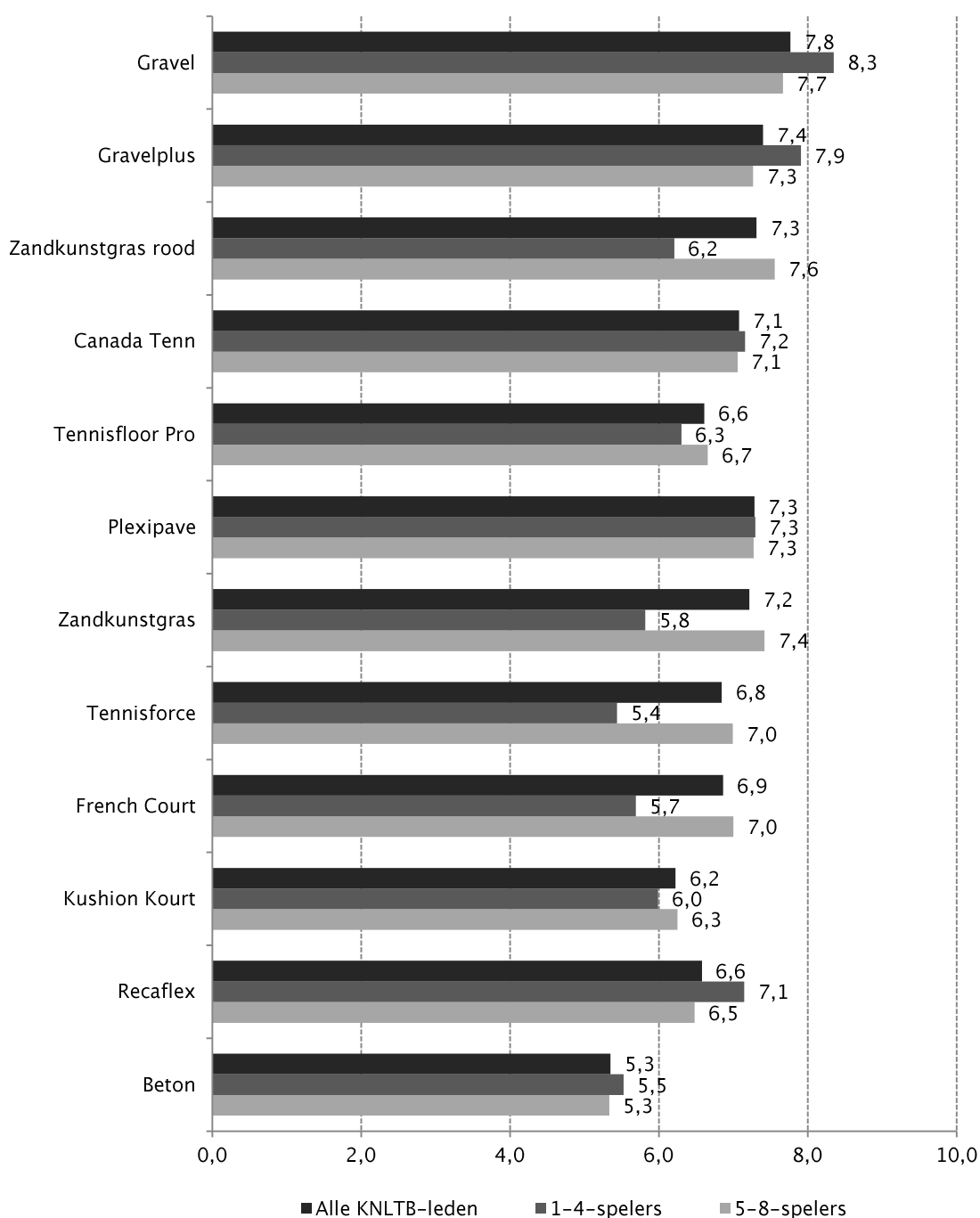
Tabel 2.1 Mate van tevredenheid KNLTB-leden over aspecten per baansoort (procenten, n=2.755)

	TOT	GR	GP	ZKR	CT	ZK	FC	PP	RF	KK	TP	TF	BT
Kleur	70	79	83	84	42	76	73	83	70	64	67	71	53
Meer voorspelbare balstuit	67	64	65	67	68	65	57	78	60	75	75	56	74
Hoogte balstuit	66	84	79	61	76	57	55	64	73	60	72	60	49
Snelheid bal na stuit	64	80	74	61	77	60	56	56	64	68	66	56	52
Stabiliteit om te bewegen	61	80	71	75	70	68	58	59	56	70	53	51	26
Grip bij starten/wegkomen	61	73	77	66	59	61	55	64	61	63	64	48	38
Mate van balrotatie	59	75	68	59	72	54	51	74	44	52	55	58	49
Grip bij herstel na een actie	54	71	68	59	57	59	54	64	41	57	52	42	24
Zelf moeten vegen/besproeien	52	50	55	70	50	65	52	45	54	59	40	33	52
Mate bespeelbaarh. weersomst.	47	14	53	74	27	66	55	34	62	48	57	35	38
Mate blessuregevoeligheid	42	73	70	61	58	47	42	28	27	28	37	25	4
'Gecontroleerd' glijden	38	79	72	58	59	48	44	16	22	15	11	27	4
Zichtbare balafdruk	33	92	63	44	66	14	35	15	27	6	3	32	3
Totaal	55	70	69	65	60	57	53	52	51	51	50	46	36

2.3 Beoordelingscijfer

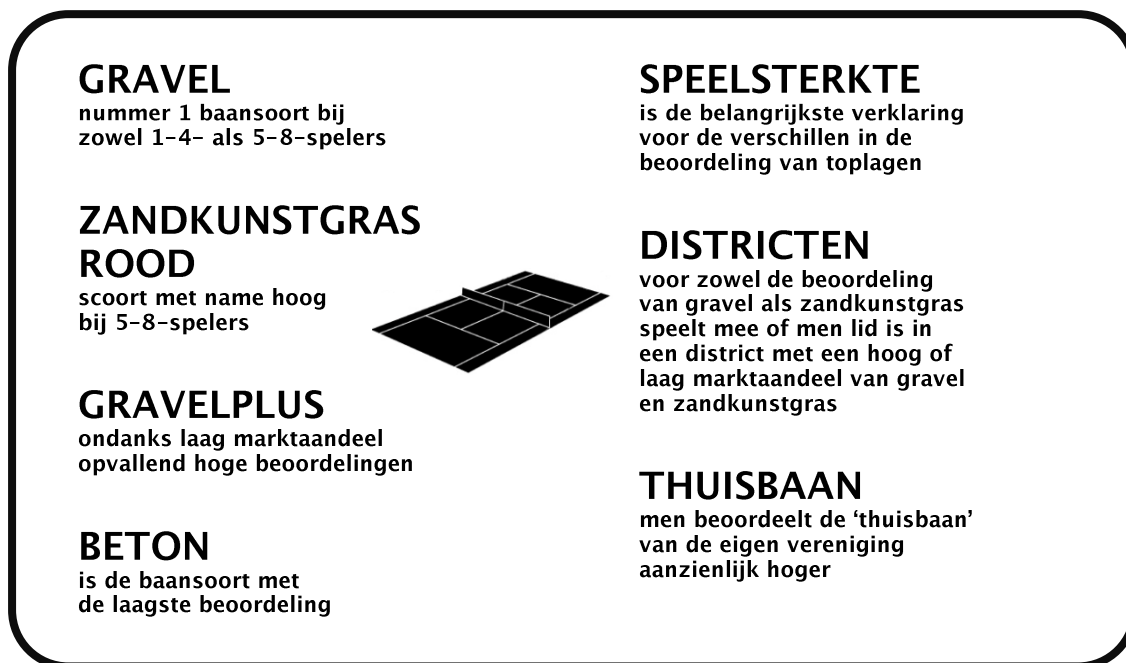
Gravel krijgt van de KNLTB-leden in het algemeen het hoogste gemiddelde beoordelingscijfer met 7,8 (figuur 2.3). De 1-4-spelers beoordelen gravel zelfs met een gemiddeld cijfer van 8,3. Ook gravelplus scoort hoog met een cijfer van 7,4 onder alle leden en een 7,9 onder de 1-4-spelers. Zandkunstgras rood scoort een 7,3 bij de leden en wordt opvallend verschillend beoordeeld door de 1-4-spelers (6,2) en 5-8-spelers (7,6). Het laagste gemiddelde beoordelingscijfer (5,3) komt op naam van de baansoort beton.

Figuur 2.3 Beoordelingscijfer per baansoort (n alle KNLTB-leden=2.755, n 1-4-spelers=1.190, n 5-8-spelers=1.243)

3. Belang en tevredenheid van een toplaag

3.1 Facts

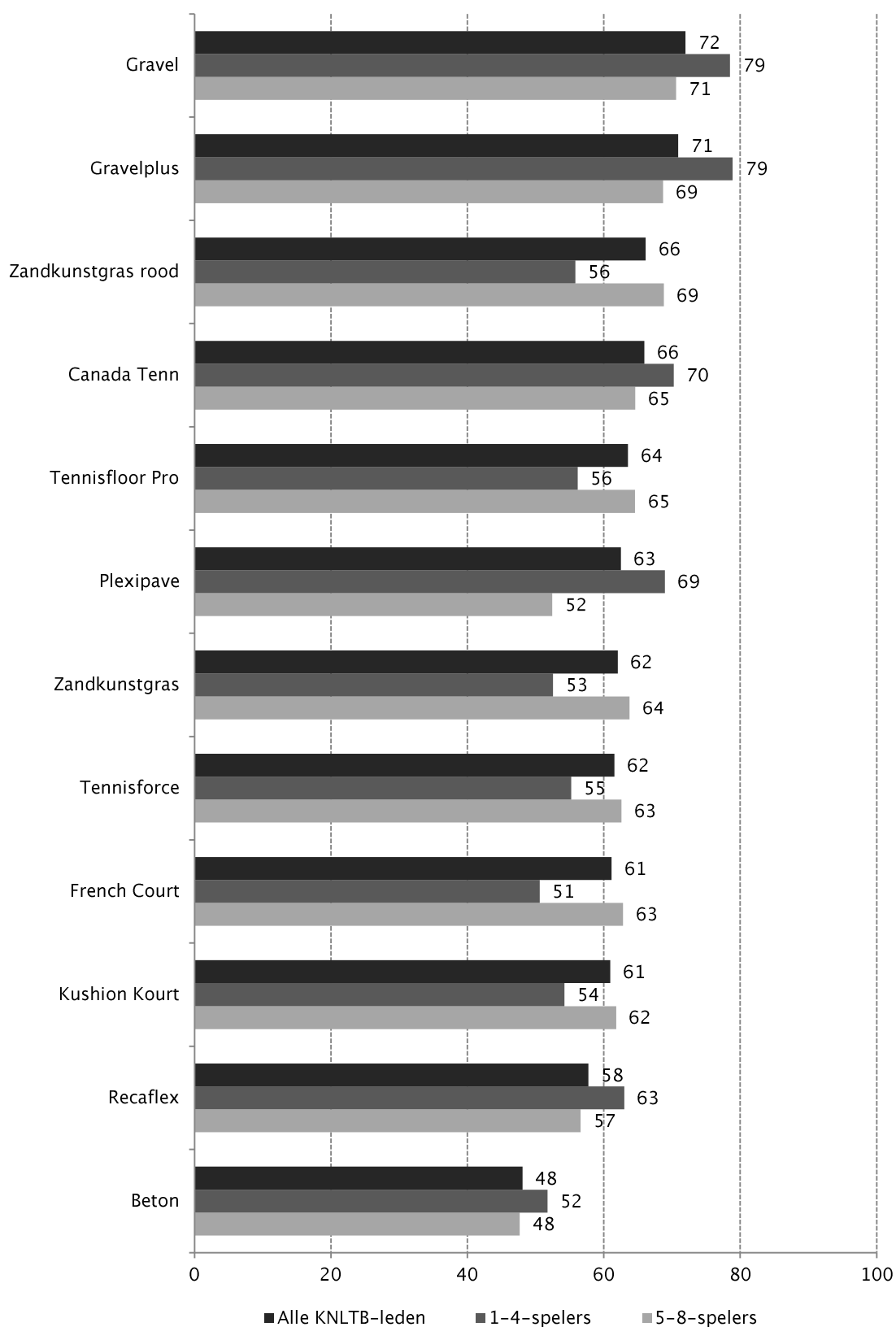

3.2 Eindbeoordeling belang en tevredenheid

De verschillende baansoorten zijn beoordeeld op dertien verschillende aspecten van het tennisspel. Voor elk van deze aspecten is bekend hoe onbelangrijk of belangrijk de leden deze vinden en per baansoort hoe ontevreden of tevreden men over het aspect is. Hieruit komt naar voren dat er volgens de leden (de eindgebruikers) onbelangrijkere (bijvoorbeeld het zelf moeten vegen en besproeien van de baan) en belangrijker aspecten (bijvoorbeeld de grip bij het starten en weggkomen voor een actie) van het tennisspel zijn. Belangrijkere aspecten dienen zwaarder door te wegen in de eindbeoordeling van een baansoort dan onbelangrijkere aspecten. Dit gebeurt onbewust al in de eindbeoordeling van een baansoort (zie paragraaf 2.3), maar een objectiever beeld geeft de zogenaamde belang-tevredenheidsscore, de BT-score (0-100). In deze score worden de tevredenheidsscores op aspecten zwaarder meegewogen wanneer deze door de leden als belangrijk worden ervaren en vice versa. In deze rapportage is voor elke baansoort een BT-score, een eindbeoordeling, berekend. Deze eindbeoordelingen staan in figuur 3.1.

Gravel komt met een eindbeoordeling van 72 als beste baansoort naar voren wanneer met zowel het belang als de tevredenheid van de aspecten van het tennisspel rekening wordt gehouden (figuur 3.1). Onder de 1-4-spelers behaalt gravel zelfs een beoordeling van 79. Maar ook onder de 5-8-spelers wordt gravel als hoogst beoordeeld (71). In de schaduw van gravel scoort gravelplus, ondanks een gering marktaandeel (2), met een beoordeling van 71 onder alle leden erg goed. Met name de 1-4-spelers beoordelen gravelplus hoog (79). Zandkunstgras rood scoort bij leden in het algemeen redelijk goed (66), maar is met name in trek bij 5-8-spelers (69) en niet zozeer bij 1-4-spelers (56). Beton wordt als minste baansoort gezien (48).

Figuur 3.1 Belang-tevredenscore per baansoort (n alle KNLTB-leden=2.755, n 1-4-spelers=1.190, n 5-8-spelers=1.243)

3.3 Matrix voor baansoorten in Nederland, gravel en ZKR

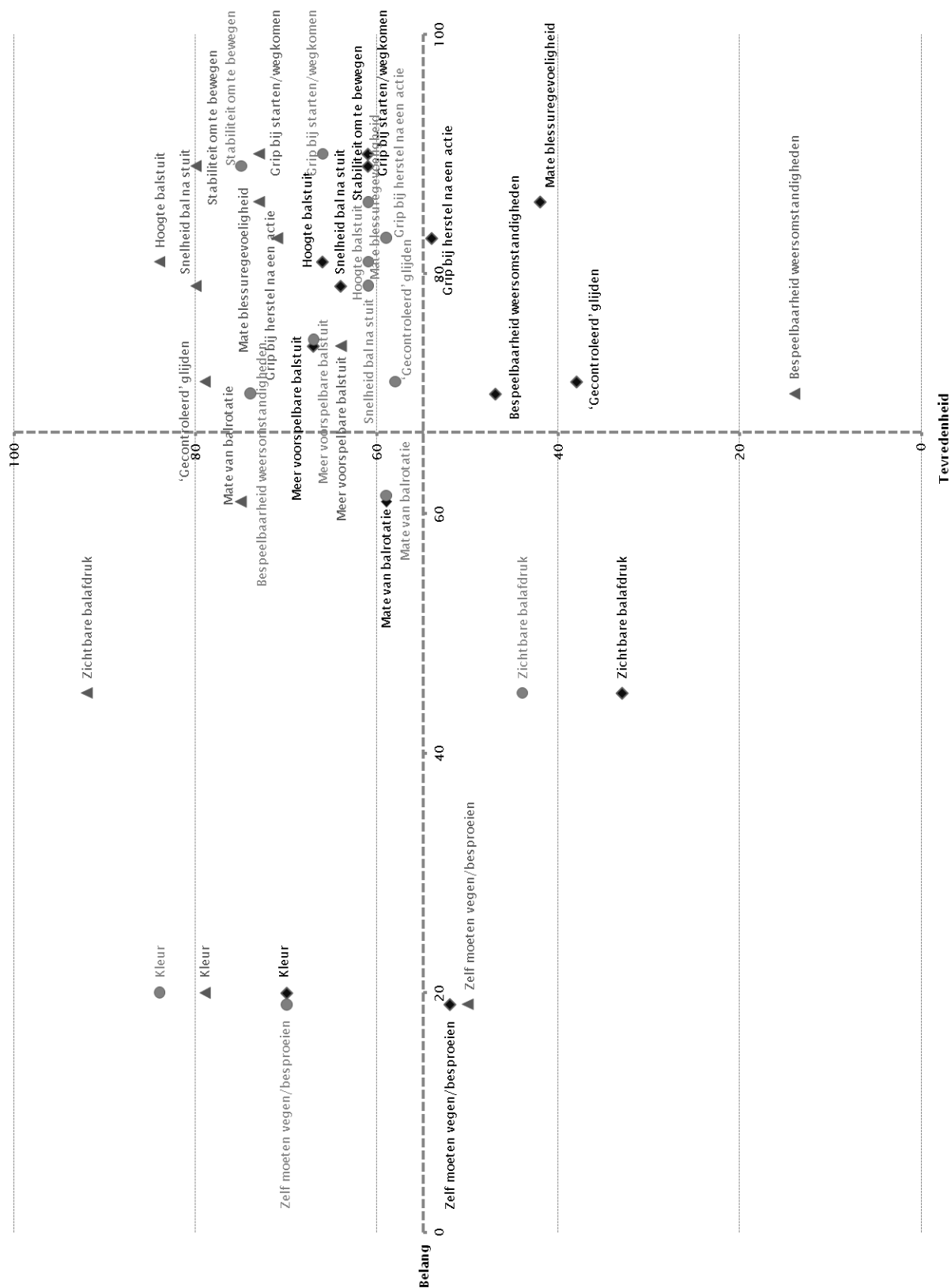
De baansoorten gravel en zandkunstgras rood hebben een hoog marktaandeel en worden relatief goed beoordeeld door de leden. Hoe verhouden deze baansoorten zich qua aspecten van het tennisspel tot elkaar en tot de algehele tendens van baansoorten in Nederland?

Om deze vraag te beantwoorden zijn in figuur 3.2 de tevredenheids- en belangscores van de ‘gemiddelde tennisbaan’ op een matrix afgezet tegen de scores van gravel en zandkunstgras rood. Met de score wordt bedoeld het aandeel leden dat aangeeft tevreden of erg tevreden te zijn met het aspect en het aandeel dat aangeeft het aspect belangrijk of erg belangrijk te vinden.

De scores op tevredenheid bepalen de plaatsing van het aspect per baansoort op de verticale as en de scores op belang zorgen voor de plaatsing van het aspect op de horizontale as. Het kruispunt van beide assen is bepaald door het gemiddelde te nemen van alle aspecten van alle baansoorten op zowel tevredenheid als belang (tabel 2.1).

Door middel van deze methode ontstaan er vier kwadranten: 1) laag belang, hoge tevredenheid (*mooi meegenomen*), 2) hoog belang, hoge tevredenheid (*‘selling points’*), 3) laag belang, lage tevredenheid (*behoeft geen directe actie*), 4) hoog belang, lage tevredenheid (*actiepunten*).

◆ Algemeen ▲ Gravel ● Zandkunstgras rood

Wat direct opvalt in figuur 3.2 is dat gravel en zandkunstgras rood bovengemiddeld scoren op de aspecten van het tennisspel. Veel aspecten bevinden zich in de matrix in de rechterbovenhoek, wat duidt op een hoog belang en een hoge tevredenheid. Dit zijn de ‘*selling points*’ van gravel en zandkunstgras rood. Omdat gravel door de leden beter wordt beoordeeld dan zandkunstgras rood staan de aspecten van gravel ietwat hoger in de kwadrant. De gemiddelde Nederlandse tennisbaan heeft vier actiepunten: de bespeelbaarheid bij diverse weersomstandigheden, het ‘gecontroleerd’ glijden, het grip bij herstel na een actie en de mate van blessuregevoeligheid. Deze aspecten bevinden zich in het kwadrant rechtsonder (hoog belang, lage tevredenheid). Zandkunstgras rood heeft al deze vier aspecten in de kwadrant rechtsboven staan. Gravel heeft drie van de vier aspecten in het kwadrant rechtsboven staan, met uitzondering van de bespeelbaarheid bij diverse weersomstandigheden.

3.4 Speelsterkte en regionale spreiding

Speelsterkte

De beoordelingen verschillen behoorlijk per baansoort. Gravel heeft een beoordeling van 72 en beton heeft een beoordeling van 48. Wanneer een onderscheid wordt gemaakt in speelsterkte geven 1-4-spelers gravel en gravelplus zelfs een beoordeling van 79. Zandkunstgras rood heeft een algehele beoordeling van 66, maar verschilt sterk voor 1-4-spelers (56) en 5-8-spelers (69). De aanname is, voorafgaand aan de analyses in deze paragraaf, dat speelsterkte één van de verklaringen is van de verschillen in de beoordeling.

Regionale spreiding

Nederland is door de KNLTB opgesplitst in vijftien tennisdistricten (figuur 3.3). De tennisdistricten zijn elk zeer gevarieerd ingericht in de verdeling van de baansoorten. In district IJmond is 71 procent van de tennisbanen een gravelbaan en in district Centraal-Brabant is 73 van de tennisbanen een zandkunstgrasbaan (tabel 3.4).

Uitgaande van de gegevens in tabel 3.4 is de aanname dat in de districten waar een baansoort veel voorkomt de beoordeling van deze baansoort hoger is dan de beoordeling van een baansoort die niet veel in het betreffende district voorkomt. Uitgangspositie is hier dat men op den duur went aan een baansoort.

Figuur 3.3 KNLTB-districten

Tabel 3.4 Verdeling gravel-, zandkunstgras-, rode zandkunstgrasbanen en overige tennisbanen per KNLTB-district (procenten)

	CBR	DHG	FRI	GEL	GDR	IJM	LEI	LIM	NHN	OBR	OVE	RDM	UTR	WBR	ZEE
Gravel	15	47	51	27	62	71	66	56	38	15	39	38	46	44	65
Zandkunstgras	73	15	25	51	15	12	12	20	46	67	41	15	19	23	16
Zandk. Rood	10	25	13	14	14	11	12	18	8	16	12	25	21	31	12
Overig	2	13	11	8	9	6	10	6	8	2	8	22	14	2	7
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Bron: KNLTB (juli 2012)

Er zijn twee analyses gedaan om na te gaan in hoeverre speelsterkte en regionale spreiding de verschillen in BT-scores kunnen verklaren: een significantietoets en een lineaire multiple regressieanalyse.

Speelsterkte

De speelsterkte van een KNLTB-lid verklaart voor zo'n negen procent de verschillen in de beoordeling van gravel. Hoe beter de speelsterkte, hoe hoger de beoordeling voor gravel (en vice versa: hoe minder de speelsterkte, hoe lager de beoordeling voor gravel). Speelsterkte verklaart ongeveer zeven procent van de verschillen in de beoordeling van zandkunstgras. Hoe beter de speelsterkte, hoe lager de beoordeling voor zandkunstgras (en vice versa). Tot slot verklaart speelsterkte zo'n vijf procent van de verschillen in de beoordeling van zandkunstgras rood. Hoe beter de speelsterkte, hoe lager de beoordeling voor zandkunstgras rood (en vice versa).

Opvallend is dat de leeftijd van een KNLTB-lid niets verklaart in de verschillen in de beoordeling van gravel en zandkunstgras, maar een aanzienlijk deel (7%) verklaart van de verschillen in de beoordeling van zandkunstgras rood. Hoe hoger de leeftijd, hoe hoger de beoordeling van zandkunstgras rood.

Regionale spreiding

In een aantal tennisdistricten zien we significante verschillen ($p \leq 0,05$) voor wat betreft de regionale spreiding van tennisbanen. In district Centraal-Brabant is zo'n drie kwart van de tennisbanen een zandkunstgrasbaan en slechts vijftien procent is een gravelbaan. Het blijkt dat leden uit Centraal-Brabant zandkunstgrasbanen hoger beoordelen dan leden die geen lid zijn in Centraal-Brabant (beoordeling van 68 om 61). Daarnaast worden gravelbanen lager beoordeeld door leden uit Centraal Brabant (68 om 72). Deze resultaten komen overeen met de aanname in het begin van deze paragraaf.

In district Gelderland is meer dan de helft van de tennisbanen een zandkunstgrasbaan. Leden uit Gelderland beoordelen zandkunstgrasbanen hoger dan andere leden (66 om 61). Hiermee is Gelderland vergelijkbaar met Centraal-Brabant.

In district Groningen/Drenthe bestaat bijna twee derde van de tennisbanen uit gravel.

Zandkunstgras en zandkunstgras rood hebben beide zo'n vijftien procent marktaandeel in dit district. Leden uit Groningen/Drenthe hebben een duidelijke aversie tegen zandkunstgras in vergelijking met leden niet uit Groningen/Drenthe (51 om 62). Wel beoordelen leden uit Groningen/Drenthe rode zandkunstgrasbanen hoger (73 om 66).

In district IJmond vinden we de hoogste concentratie aan gravelbanen (71%). Leden uit IJmond hebben, net als in Groningen/Drenthe, een aversie tegen zandkunstgrasbanen. De beoordeling

van leden uit IJmond voor zandkunstgras is aanzienlijk lager dan leden die niet in IJmond lid zijn (48 om 63).

In Limburg zien we eenzelfde verhaal als in IJmond en Groningen/Drenthe. In Limburg bestaat meer dan de helft (56%) van de tennisbanen uit gravel. De Limburgse KNLTB-leden geven een aanzienlijk lagere beoordeling aan zandkunstgrasbanen (57 om 63).

In Noord-Holland Noord zijn er veel zandkunstgras- (46%) en gravelbanen (38%) en weinig rode zandkunstgrasbanen. De rode zandkunstgrasbanen worden door leden uit Noord-Holland Noord aanzienlijk lager beoordeeld dan leden niet uit Noord-Holland Noord (57 om 67).

In Utrecht bestaat bijna de helft van de tennisbanen uit gravel (46%). Leden uit Utrecht beoordelen gravel beter dan leden die niet in Utrecht lid zijn (74 om 72).

Ten slotte West-Brabant. In dit district is er zowel veel gravel (44%), zandkunstgras (23%) als rood zandkunstgras (31%). Leden uit West-Brabant beoordelen zandkunstgras veel lager dan leden die niet in West-Brabant lid zijn (50 om 62).

De regionale spreiding van baansoorten over de vijftien tennisdistricten blijkt van invloed op de beoordeling van gravel, zandkunstgras en rood zandkunstgras. In de districten waar veel gravel voorkomt is er een duidelijke aversie tegen zandkunstgras. Daarentegen zijn de districten waar veel zandkunstgras voorkomt positiever over deze baansoort en enigszins minder positief over gravel. Voor rode zandkunstgrasbanen zijn hier geen aanwijzingen voor gevonden.

Uit de lineaire multiple regressieanalyse blijkt dat het tennisdistrict slechts voor één à twee procent een verklaring vormt voor de verschillen in de beoordeling van baansoorten.

Om dieper in te gaan op de verdeling van gravel, zandkunstgras en zandkunstgras rood is er verdere analyse uitgevoerd op het niveau van het samenvoegen van vergelijkbare districten. Wanneer we op dit hogere niveau analyseren, zien we dat er significante verschillen optreden tussen districten waar één bepaalde baansoort een hoog marktaandeel heeft. Hiervoor zijn de districten onderverdeeld in graveldistricten (Den Haag, Friesland, Groningen/Drenthe, IJmond, Leiden, Limburg, Utrecht en Zeeland), zandkunstgrasdistricten (Centraal-Brabant, Gelderland, Oost-Brabant en Noord-Holland Noord) en ZKR-districten (Den Haag, Rotterdam, Utrecht en West-Brabant).

Leden in graveldistricten geven gravelbanen een hogere beoordeling dan leden die niet in graveldistricten lid zijn. Ook geven leden in graveldistricten zandkunstgrasbanen een lagere beoordeling.

Leden in zandkunstgrasdistricten geven gravelbanen een lagere beoordeling dan leden die niet in zandkunstgrasdistricten lid zijn. Zandkunstgrasbanen worden door hen juist hoger beoordeeld.

Opvallend en tegelijkertijd tegenstrijdig met voorgaande twee bevindingen, is dat leden in ZKR-districten gravelbanen een hogere beoordeling geven dan leden die niet lid zijn in ZKR-districten. Daarnaast is de beoordeling voor ZKR-banen niet anders voor leden in ZKR-districten ten opzichte van leden niet in ZKR-districten.

Een gedeelte van de verklaring is dat rode zandkunstgrasbanen niet vervangend voor gravelbanen zijn, maar complementair, zie de verhouding in de districten Den Haag, Rotterdam, Utrecht en West-Brabant (veel zandkunstgras rood, veel gravel). Daarentegen zijn zandkunstgrasbanen wel vervangend voor gravelbanen, zie de verhouding in de districten Centraal- en Oost-Brabant en Gelderland (veel kunstgras, weinig gravel).

Uit de lineaire multiple regressieanalyse blijkt dat de onderverdeling in graveldistricten slechts voor één procent een verklaring vormt voor de verschillen in de beoordeling van gravel. De onderverdeling in zandkunstgrasdistricten verklaart zo'n drie procent in de verschillen in de beoordeling van zandkunstgras. De onderverdeling in districten met rode zandkunstgrasbanen voegt niets toe aan de verklaring.

3.5 Voorkeur voor baansoort van de eigen vereniging

In de verklaring van de verschillende beoordelingen van de baansoorten speelt, behalve speelsterkte en regionale spreiding, nog een ander aspect mee: een hogere beoordeling voor de baansoort die bij de eigen vereniging ligt. De assumptie is dat de voorkeur voor een baansoort wordt beïnvloed door de baansoort waarop men bij de eigen vereniging speelt.

Uit de analyse blijkt die assumptie te kloppen. De leden beoordelen een baansoort waarop men bij de eigen vereniging speelt zonder uitzondering hoger dan een baansoort die niet bij de eigen vereniging aanwezig is.

Leden die bij hun eigen verenigingen over gravelbanen beschikken, beoordelen gravel aanmerkelijk hoger dan leden die bij hun eigen vereniging niet over gravelbanen beschikken (beoordeling van 76 om 67). Deze KNLTB-leden zonder gravelbanen bij hun eigen vereniging geven juist hogere beoordelingen aan beton, French Court, Kushion Kourt, zandkunstgras en zandkunstgras rood.

KNLTB-leden die op hun eigen verenigingen op zandkunstgrasbanen kunnen spelen, beoordelen deze baansoort een heel stuk hoger dan leden zonder zandkunstgrasbanen bij hun eigen vereniging (68 om 50).

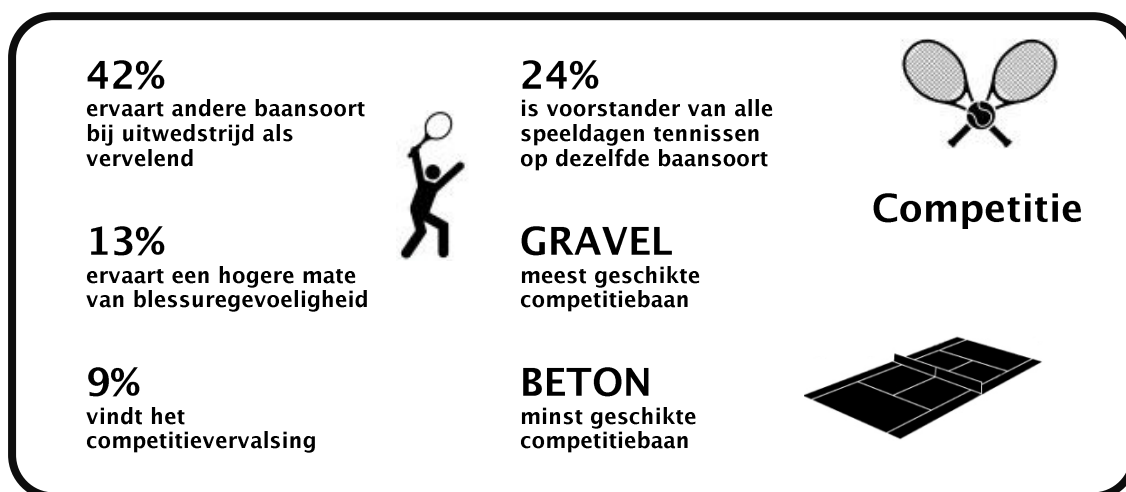
KNLTB-leden met zandkunstgras rood als baansoort bij hun eigen vereniging geven een hogere beoordeling aan deze banen dan leden die hier niet bij hun eigen vereniging op kunnen spelen (70 om 60). Ook geven deze leden met zandkunstgras rood als 'thuisbaan' een lagere beoordeling aan zandkunstgrasbanen.

Uit de lineaire multiple regressieanalyse blijkt dat wel/niet een baansoort als 'thuisbaan' hebben een aanzienlijk deel van de verschillen in de beoordeling van baansoorten verklaart.

Gravel als thuisbaan verklaart acht procent van de verschillen in de beoordeling van gravelbanen. Zandkunstgras als thuisbaan verklaart maar liefst zeventien procent van de verschillen in de beoordeling van zandkunstgrasbanen. Het wel/niet hebben van rode zandkunstgrasbanen bij de eigen vereniging verklaart vijf procent van de verschillen in de beoordeling van deze baansoort.

4. Baansoorten en competitie

4.1 Facts

4.2 Stellingen: vervelend, één baansoort, blessuregevoeligheid en competitievervalsing

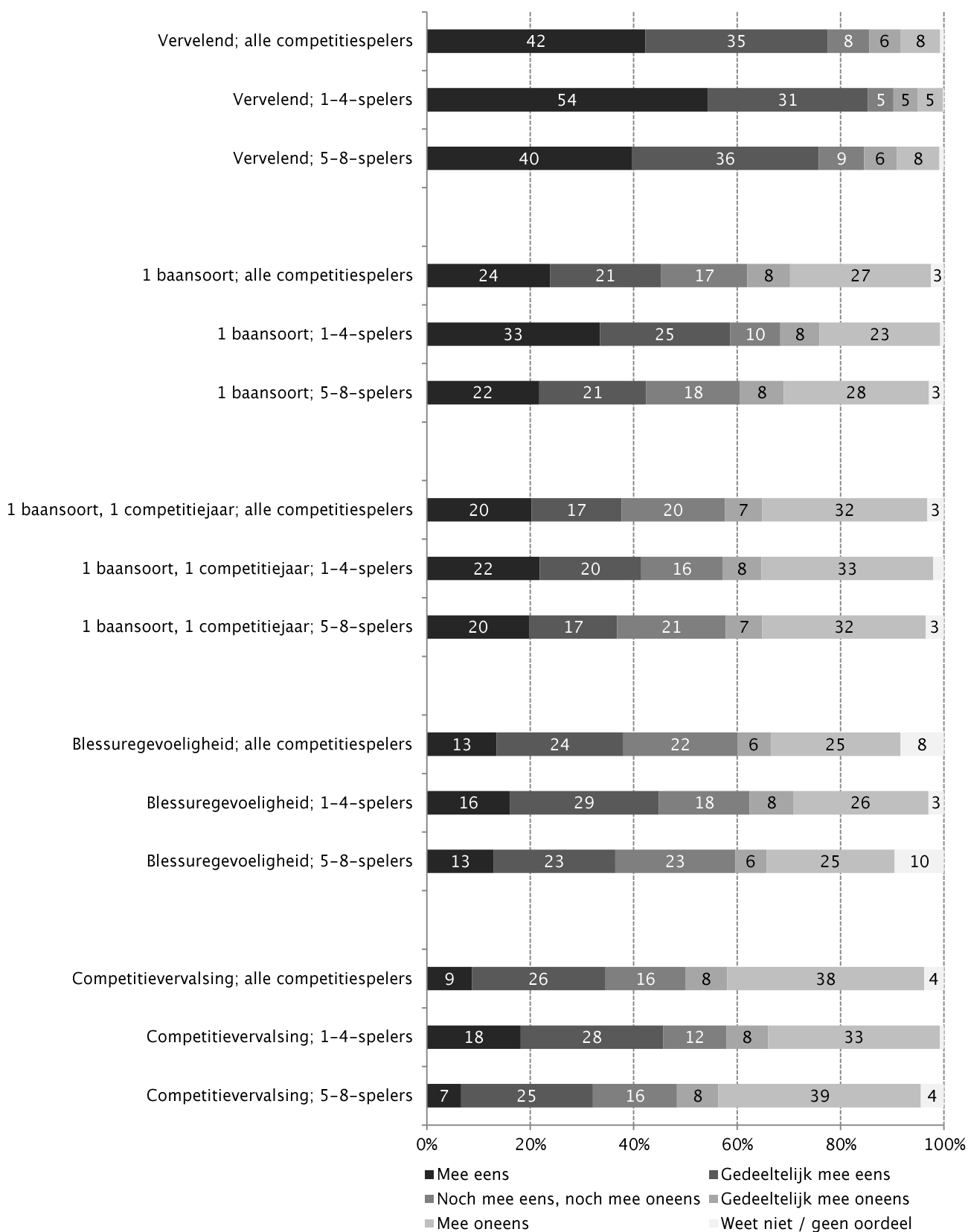
Dit hoofdstuk over baansoorten en competitie gaat over de voorkeuren van de competitie spelende leden. Uitgangspunt is dat men in 2012 minimaal één officiële KNLTB-competitiewedstrijd heeft gespeeld. Was dit niet het geval, dan kreeg men het onderdeel met stellingen over baansoorten en competitie en de voorkeursbaan niet getoond. De stellingen staan in figuur 4.1 en de resultaten staan in figuur 4.2.

Figuur 4.1 Stellingen over baansoorten en competitie

Stellingen:

- Wanneer een uitwedstrijd in de competitie op een baansoort wordt gespeeld waarop ik (vrijwel) nooit tennis, ervaar ik dit als **vervelend**.
- Ik vind dat alle speeldagen van mijn competitiesoort op **dezelfde baansoort** moeten worden gespeeld.
- Ik vind dat alle competitiesoorten binnen **één competitiejaar** op **dezelfde baansoort** moeten worden gespeeld.
- Wanneer een uitwedstrijd in de competitie op een baansoort wordt gespeeld waarop ik (vrijwel) nooit tennis, ervaar ik een hogere mate van **blessuregevoeligheid**.
- Wanneer een uitwedstrijd in de competitie op een baansoort wordt gespeeld waarop ik (vrijwel) nooit tennis, ervaar ik dit als **competitievervalsing**.

Figuur 4.2 Antwoorden op stellingen over competitie en baansorten (procenten; n alle competitie spelende KNLTB-leden=1.943 [n 1-4-spelers=1.112, n 5-8-spelers=831])

Procentueel gezien lijkt het in bepaalde gevallen mee te vallen met de hoeveelheid leden die het eens of oneens zijn met een stelling over baansoorten en competitie. Dit moet echter niet worden onderschat, want een aanzienlijk deel van de KNLTB-leden is competitieplayer.

Vervelend

Meer dan vier op de tien competitie spelende leden vinden het vervelend wanneer een uitwedstrijd in de competitie op een baansoort wordt gespeeld waarop men (vrijwel) nooit tennist (figuur 4.2). Nog eens 35 procent is het enigszins eens met de stelling dat het vervelend is dat een uitwedstrijd in de competitie op een baansoort wordt gespeeld waarop men (vrijwel) nooit tennist. In totaal vindt 72 procent van de competitieplayers het enigszins vervelend. Slechts acht procent is het oneens met de stelling. 1-4-spelers zijn het vaker eens met de stelling dan 5-8-spelers (54% om 40%).

Uit nadere analyse blijkt dat de leden die het vervelend vinden met name 1-4-spelers zijn in de leeftijdscategorie 26-35 jaar en die eens of meerdere keren per week tennissen.

Eén baansoort

Een kwart van de competitie spelende leden vindt dat alle speeldagen van een competitiesoort op dezelfde baansoort moeten worden gespeeld. 1-4-spelers zijn het hier vaker mee eens dan 5-8-spelers (33% om 22%). Twintig procent vindt zelfs dat alle competitiesoorten binnen één competitiejaar op dezelfde baansoort moeten worden gespeeld. Dit verschilt nauwelijks voor 1-4-spelers en 5-8-spelers.

Blessuregevoeligheid

Blessuregevoeligheid speelt volgens de leden wel degelijk een rol bij verschillende baansoorten en het spelen van competitie. Dertien procent ervaart een hogere mate van blessuregevoeligheid wanneer een uitwedstrijd in de competitie op een baansoort wordt gespeeld waarop men (vrijwel) nooit tennist. Dit verschilt nauwelijks voor 1-4-spelers en 5-8-spelers.

Uit nadere analyse blijkt dat de leden die het eens zijn met de stelling over blessuregevoeligheid met name mannelijke leden zijn in de leeftijdscategorie 56-65 jaar die meerdere keren per week tennissen en al meer dan dertig jaar tenniservaring hebben.

Competitievervalsing

Bijna één op de tien competitie spelende leden vindt het zelfs competitievervalsing wanneer een uitwedstrijd in de competitie op een baansoort wordt gespeeld waarop men (vrijwel) nooit tennist. Dit lijkt wellicht een klein deel, maar gezien het grote aantal competitie spelende leden gaat het om een grote groep tennissers. 1-4-spelers geven aanzienlijk vaker dan 5-8-spelers aan het competitievervalsing te vinden (18% om 7%).

Uit nadere analyse blijkt dat de leden die het competitievervalsing vinden met name mannelijke 1-4-spelers zijn die al meer dan twintig jaar tennissen.

4.3 Meest geschikte baansoort voor competitie

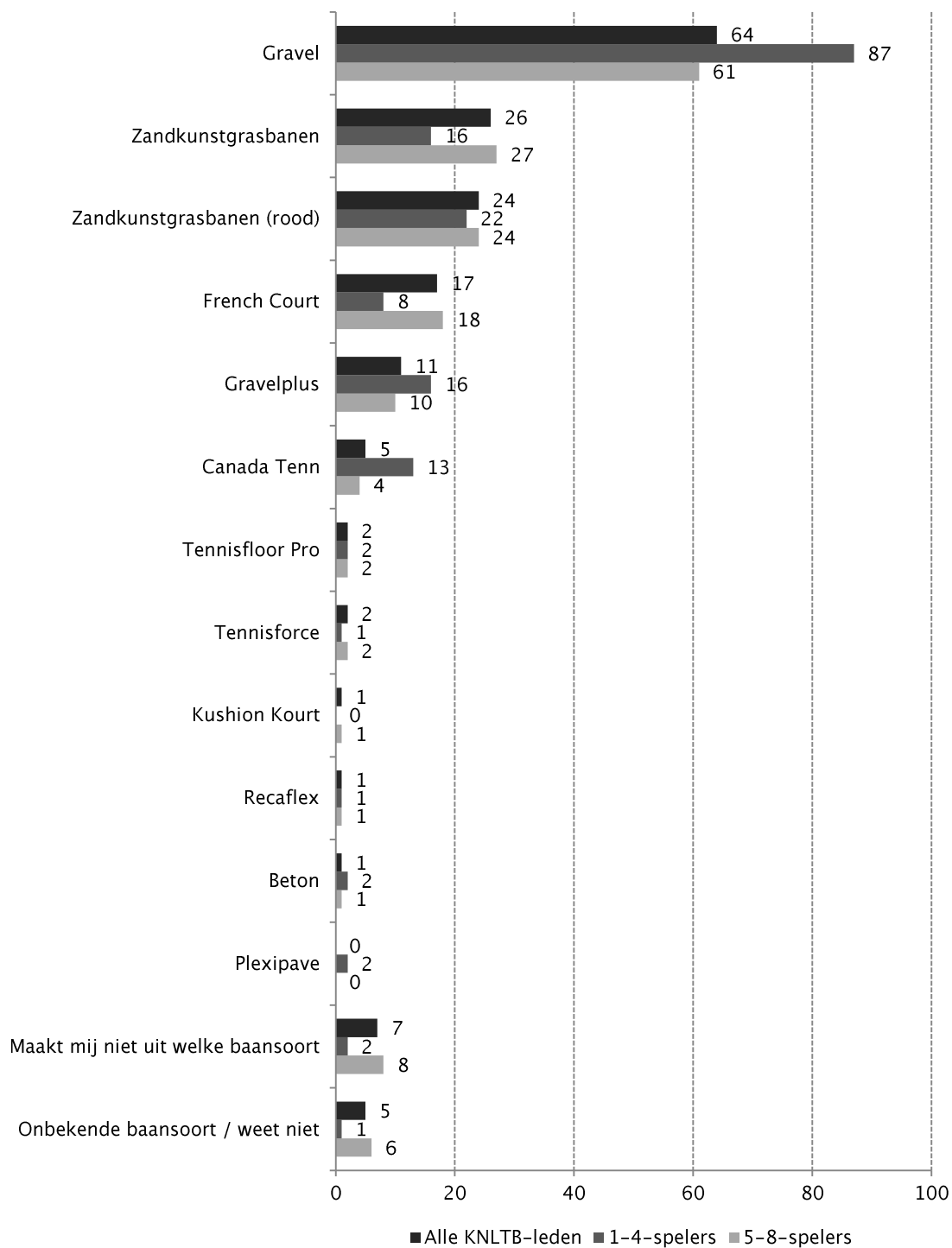
Gravel is volgens een overgrote meerderheid (64%) van de competitie spelende KNLTB-leden de meest geschikte baan om competitie op te spelen (figuur 4.3). Zandkunstgrasbanen volgen op gepaste afstand op plaats twee (26%) en rode zandkunstgrasbanen staan op plek drie (24%).

Alle percentages bij elkaar opgeteld komen uit boven de honderd procent. Dit komt omdat men is gevraagd naar de twee meest geschikte baansoorten om competitie op te spelen. Het kan dus zijn dat leden, bijvoorbeeld, zowel gravel als zandkunstgras hebben aangemerkt als beste competitiebaan.

Competitie spelende KNLTB-leden met speelsterkte 1, 2, 3 of 4 hebben een grotere voorkeur dan leden in het algemeen voor gravel als competitiebaan. Liefst 87 procent van de 1-4-spelers geeft aan dat gravelbanen het meest geschikt zijn om competitie op te spelen. 22 procent van hen vindt rode zandkunstgrasbanen de meest geschikte baan daarvoor. Opvallend is de hoge mate van voorkeur voor gravelplus (16%).

Ook competitie spelende KNLTB-leden met speelsterkte 5, 6, 7 of 8 vinden gravelbanen het meest geschikt om competitie op te spelen, al is het percentage dat dit vindt (61%) lager dan het percentage bij de 1-4-spelers. 5-8-spelers geven, naast gravel, hun voorkeur aan zandkunstgras (27%) en zandkunstgras rood (24%). Verder valt de hoge score van French Court (18%) en de lage score van gravelplus (10%) op, beide in vergelijking met de score die 1-4-spelers geven.

Figuur 4.3 Meest geschikte baan om competitie op te spelen, alle competitie spelende KNLTB-leden en uitgesplitst voor 1-4- en 5-8-spelers (procenten, n alle competitie spelende KNLTB-leden=2.156 [n 1-4-spelers=1.185, n 5-8-spelers=971])

Gravel valt met name in de smaak bij leden die actief zijn in de herencompetitie (73%) en gemengde competitie (71%) (tabel 4.4). Bij leden in de damescompetitie wordt gravel in 58 procent van de gevallen als meest geschikte baansoort genoemd en is daarmee nog altijd nummer één, maar daar is het verschil met rode zandkunstgrasbanen (36%) kleiner.

Qua verschillen tussen 1-4- en 5-8-spelers in alle drie de competitievormen wordt duidelijk dat de voorkeur voor gravelbanen bij hen aanwezig is, maar dat deze voorkeur sterker is bij de 1-4-spelers. Bij de 5-8-spelers is er, naast de voorkeur voor gravelbanen, een voorkeur voor zandkunstgrasbanen en zandkunstgras rood.

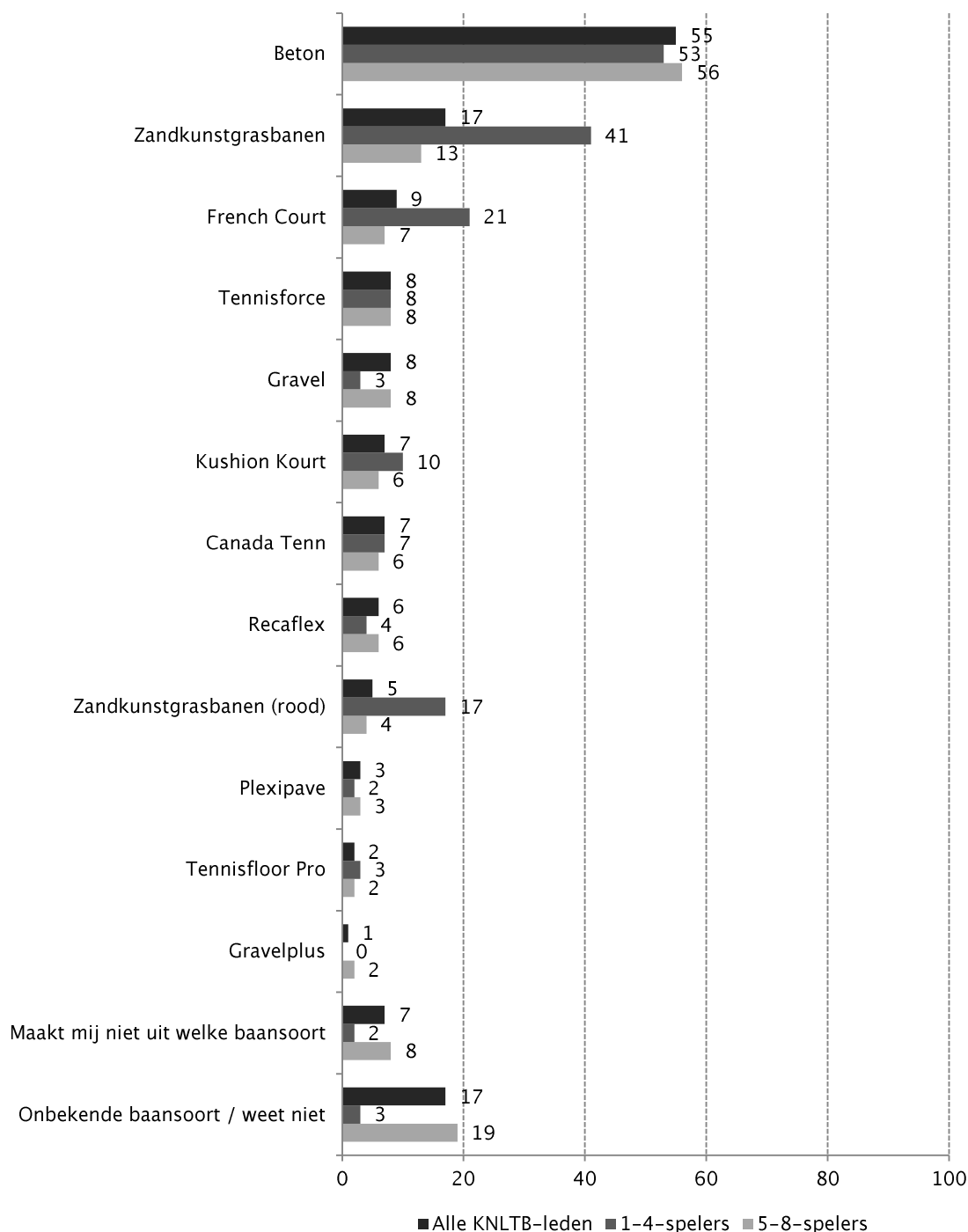
Tabel 4.4 Meest geschikte baan om competitie op te spelen, uitgesplitst per competitiesoort waarin KNLTB-lid actief is en uitgesplitst voor 1-4- en 5-8-spelers (in procenten, n gemengde competitie=946 [n 1-4=580, n 5-8=366], n herencompetitie=960 [n 1-4=581, n 5-8=379], n damescompetitie=399 [n 1-4=127, n 5-8=272])

	Gemengd			Heren			Dames		
	Alle	1-4	5-8	Alle	1-4	5-8	Alle	1-4	5-8
Gravel	71	88	65	73	88	67	58	83	56
Zandkunstgrasbanen	25	15	29	25	15	29	24	18	24
Zandkunstgrasbanen (rood)	29	21	32	35	22	40	36	28	36
French Court	16	8	19	15	7	18	17	11	17
Gravelplus	11	17	9	13	18	12	10	15	10
Canada Tenn	6	14	4	8	14	5	5	5	5
Tennisforce	1	1	1	2	1	2	2	3	2
Tennisfloor Pro	1	1	1	1	1	0	0	1	0
Beton	1	2	1	1	3	0	0	0	0
Recaflex	0	1	0	1	1	0	1	1	1
Kushion Kourt	1	0	2	1	1	1	1	0	1
Plexipave	1	2	0	0	1	0	1	1	1
Maakt mij niet uit welke baansoort	3	1	3	3	2	4	8	3	8
Onbekende baansoort / weet niet	2	0	2	0	0	0	3	2	3

4.4 Minst geschikte baansoort voor competitie

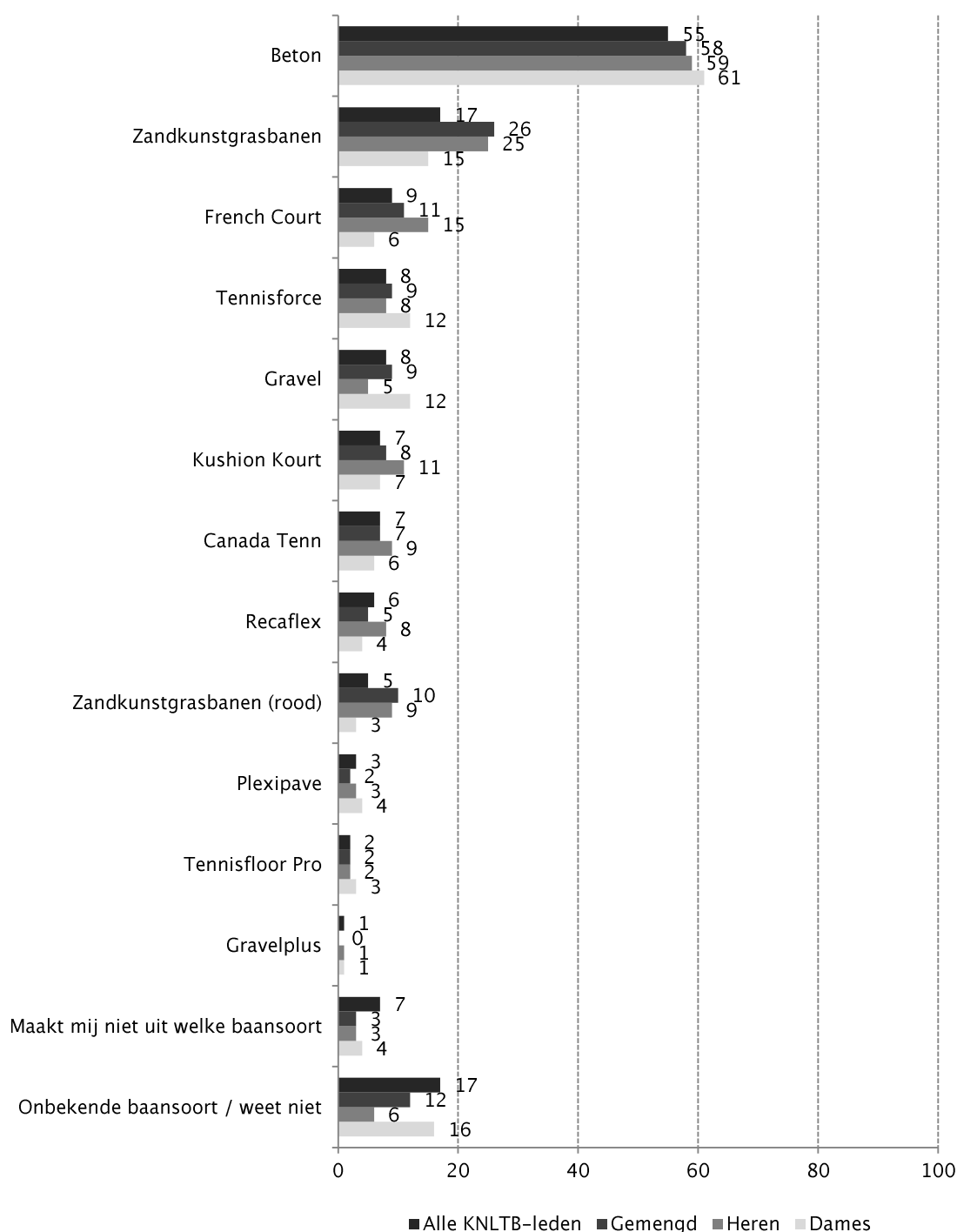
56 procent van de competitie spelende leden vindt beton de minst geschikte baan om competitie op te spelen (figuur 4.5). Zandkunstgrasbanen staat met zeventien procent op nummer twee.

Figuur 4.5 Minst geschikte baan om competitie op te spelen, alle competitie spelende KNLTB-leden en uitgesplitst voor 1-4- en 5-8-spelers (in procenten, n alle competitie spelende KNLTB-leden=2.156 [n 1-4-spelers=1.185, n 5-8-spelers=971])

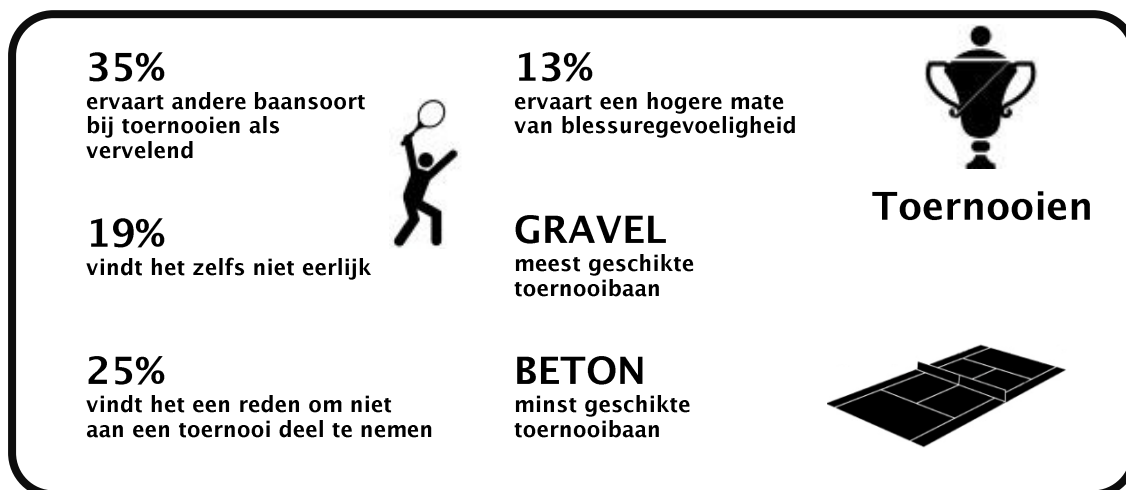
Zowel de competitiespelers in de gemengde (58%), heren- (59%) als in de damescompetitie (61%) geven aan beton de minst geschikte baansoort te vinden competitie op te spelen (figuur 4.6). Bij leden actief in de gemengde en herencompetitie is er, ten opzichte van spelers in de damescompetitie, een grotere aversie tegen zandkunstgras (26% en 25% om 15%), French Court (11% en 15% om 6%) en zandkunstgras rood (10% en 9% om 3%).

Figuur 4.6 Minst geschikte baan om competitie op te spelen, in totalen en uitgesplitst per competitiesoort waarin KNLTB-lid actief is (procenten, n totaal=2.156, n gemengde competitie=946, n herencompetitie=960, n damescompetitie=399)

5. Baansoorten en toernooien

5.1 Facts

5.2 Stellingen: vervelend, niet eerlijk, blessuregevoeligheid en niet deelnemen

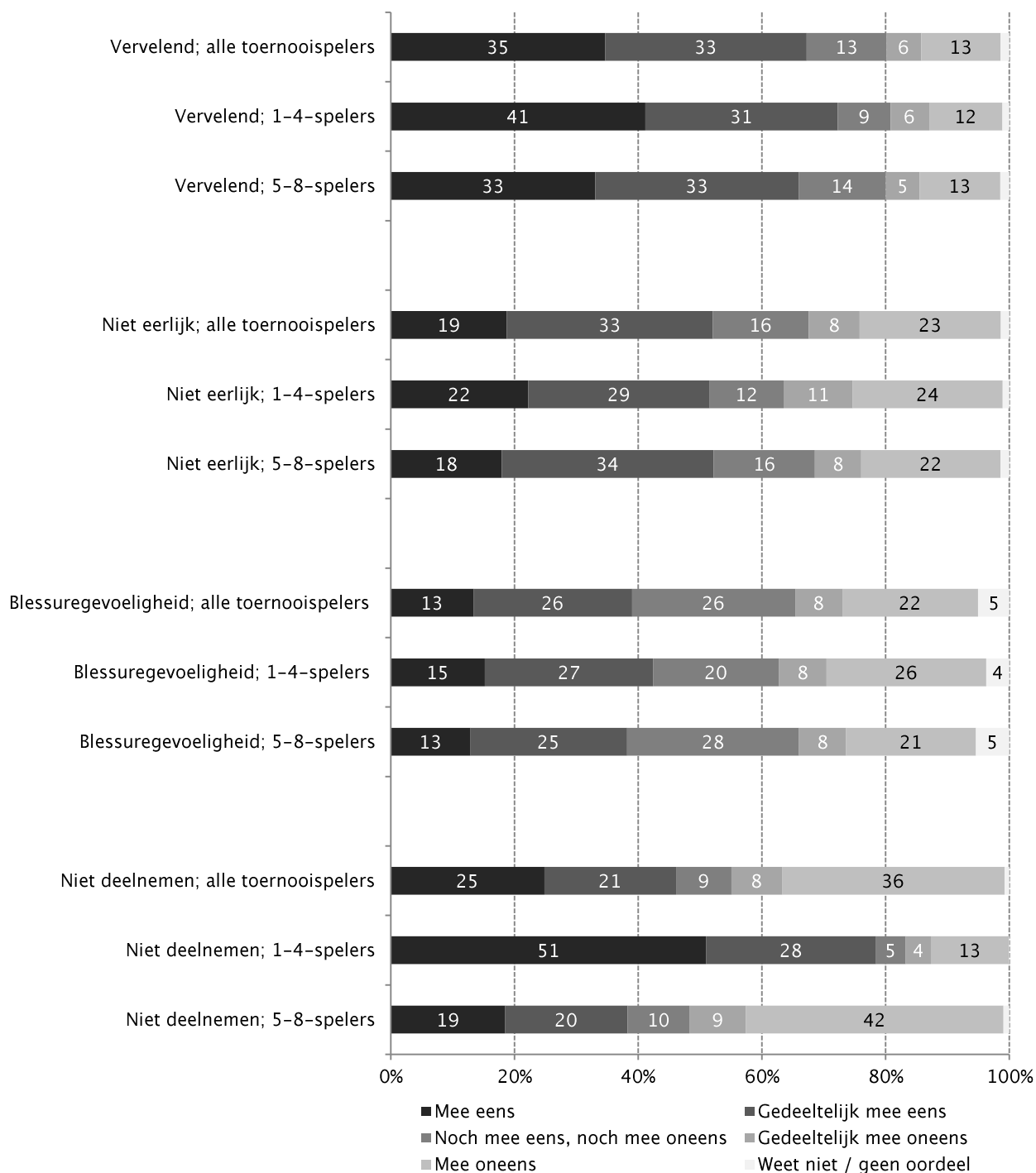
Dit hoofdstuk over baansoorten en competitie gaat over de voorkeuren van de toernooi spelende leden. Uitgangspunt is dat men in 2012 minimaal één door de KNLTB goedgekeurd toernooi heeft gespeeld. Was dit niet het geval, dan kreeg men het onderdeel met stellingen over baansoorten en toernooien en de voorkeursbaan niet getoond. De stellingen staan in figuur 5.1 en de resultaten staan in figuur 5.2.

Figuur 5.1 Stellingen over baansoorten en toernooien

Stellingen:

- Wanneer een toernooi op een baansoort wordt gespeeld waarop ik (vrijwel) nooit tennis, ervaar ik dit als **vervelend**.
- Wanneer een toernooi op een baansoort wordt gespeeld waarop ik (vrijwel) nooit tennis, ervaar ik dit als **niet eerlijk** omdat ik een **achterstand** heb ten opzichte van spelers die aan die baansoort gewend zijn.
- Wanneer een toernooi op een baansoort wordt gespeeld waarop ik (vrijwel) nooit tennis, ervaar ik een hogere mate van **blessuregevoeligheid**.
- Wanneer een toernooi op een baansoort wordt gespeeld waarop ik (vrijwel) nooit tennis, is dit een reden voor mij om **niet aan dit toernooi mee te doen**.

Figuur 5.2 Antwoorden op stellingen over toernooien en baansoorten (procenten; n alle toernooi spelende KNLTB-leden=1.696 [n 1-4-spelers=969, n 5-8-spelers=727])

Vervelend

Iets meer dan een derde van de toernooi spelende leden vindt het vervelend wanneer een toernooi op een baansoort wordt gespeeld waarop men (vrijwel) nooit tennist (figuur 5.2). Daarnaast is nog eens een derde het gedeeltelijk eens met de stelling. In totaal vindt 68 procent van de toernooi spelende leden het enigszins vervelend wanneer een toernooi op een baansoort wordt gespeeld waarop men (vrijwel) nooit tennist. 1-4-spelers vinden het ietwat vervelender dan 5-8-spelers (41% om 33%).

Uit nadere analyse blijkt dat de leden die het vervelend vinden met name vrouwelijke 1-4-spelers zijn in de leeftijdscategorie 18-25 jaar die meerdere keren per week tennissen en tot vijftien jaar tenniservaring hebben.

Niet eerlijk

Zo'n twintig procent vindt het zelfs niet eerlijk, omdat men een achterstand heeft ten opzichte van spelers die aan die baansoort gewend zijn. Precies een derde is het gedeeltelijk eens met de stelling dat het niet eerlijk is dat een toernooi op een baansoort wordt gespeeld waarop men (vrijwel) nooit tennist. In totaal vindt 52 procent het niet helemaal eerlijk.

Uit nadere analyse blijkt dat de leden die het niet eerlijk vinden met name leden zijn die meerdere keren per week tennissen.

Blessuregevoeligheid

Een relatief kleine groep (13%) ervaart een hogere mate van blessuregevoeligheid wanneer een toernooi op een baansoort wordt gespeeld waarop men (vrijwel) nooit tennist. Daarnaast is 26 procent het gedeeltelijk eens met de stelling over een hogere mate van blessuregevoeligheid. Daardoor ervaart 39 procent gedeeltelijk een hogere mate van blessuregevoeligheid.

Uit nadere analyse blijkt dat de leden die het eens zijn met de stelling over blessuregevoeligheid met name mannelijke spelers zijn in de leeftijdscategorie ouder dan 56 jaar die meerdere keren per week tennissen.

Niet deelnemen

Voor een kwart van de toernooi spelende leden is de baansoort bij een toernooi waarop men (vrijwel) nooit tennist zelfs een reden om niet aan het toernooi deel te nemen. Toernooien hebben daardoor te maken met een relatief groot aantal leden dat bewust niet voor een toernooi kiest vanwege de baansoort. Omdat we niet weten of deze leden wel aan een ander toernooi deelnemen, of besluiten helemaal niet aan een toernooi deel te nemen, is het niet bekend of het hier gaat om potentiële deelnemers die verloren gaan. 1-4-spelers geven vaker dan 5-8-spelers aan vanwege een baansoort niet aan een toernooi deel te nemen.

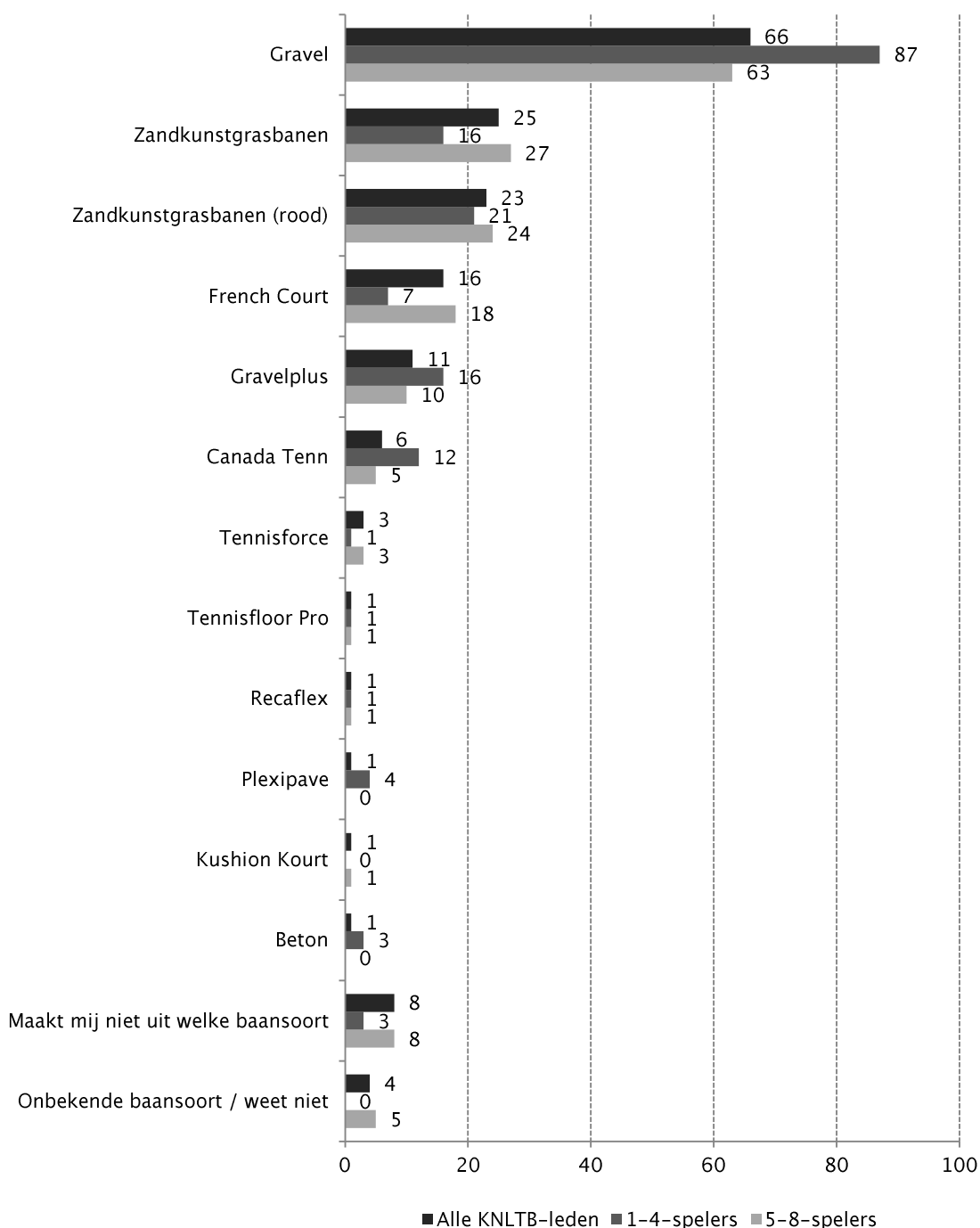
5.3 Meest geschikte baansoort voor toernooien

Gravel wordt door 66 procent van de toernooi spelende leden gezien als de meest geschikte baan om toernooien op te spelen (figuur 5.3). Daarmee is gravel verreweg de populairste toernooibaan. Met name de 1-4-spelers (87%) gaan voor gravel als toernooibaan, maar ook de 5-8-spelers (63%) vinden gravel de meest geschikte baan om toernooien op te spelen.

Zandkunstgrasbanen komen met 25 procent op een tweede plek, gevolgd door rode zandkunstgrasbanen met 23 procent.

Bij 1-4-spelers staat, ten opzichte van 5-8-spelers, gravelplus (16% om 10%) en Canada Tenn (12% om 5%), hoog aangeschreven als toernooibaan. Daarentegen zijn bij 5-8-spelers French Courtbanen (18% om 7%) populair als toernooibaan.

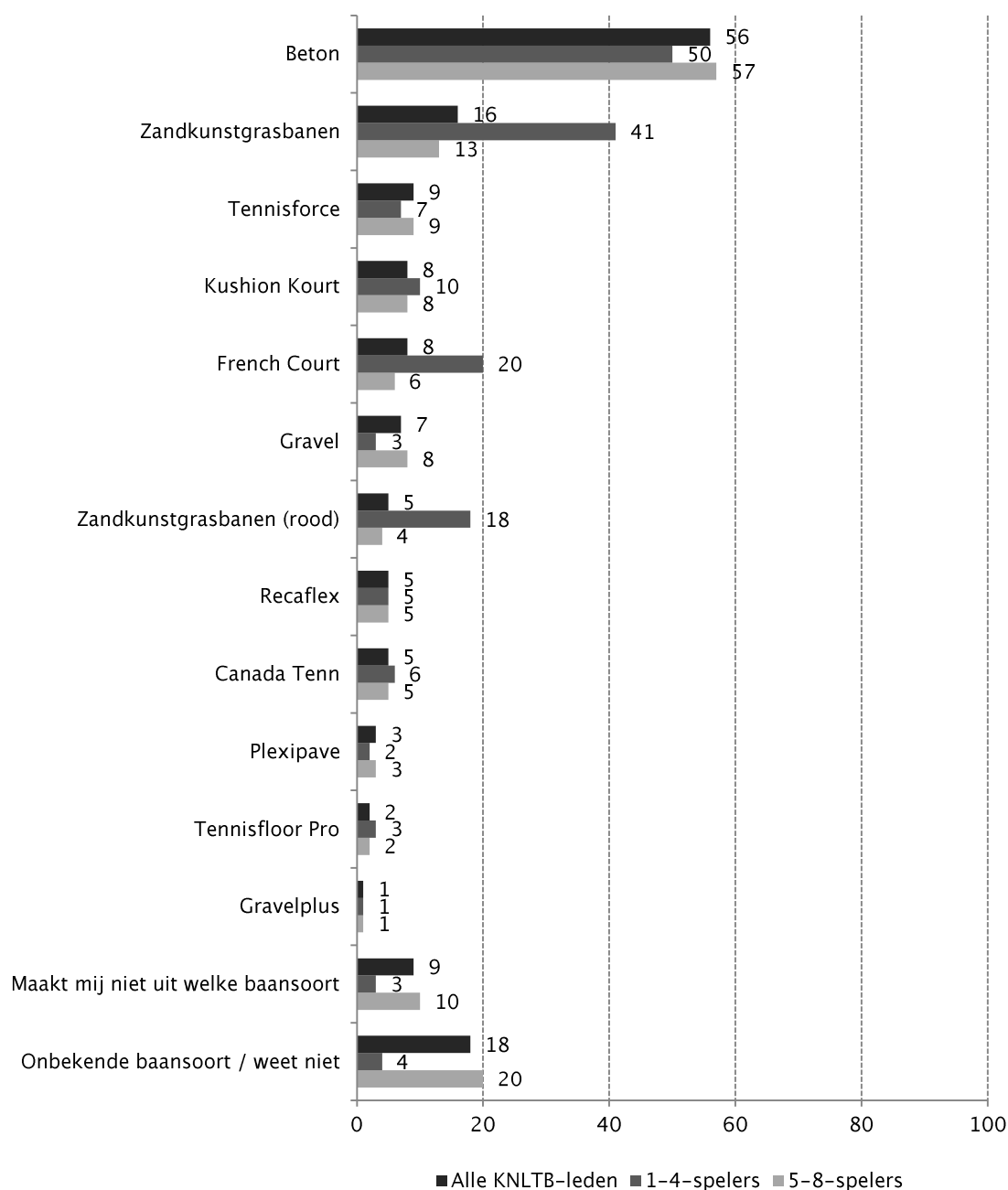
Figuur 5.3 Meest geschikte baan om toernooien op te spelen, alle toernooi spelende KNLTB-leden en uitgesplitst voor 1-4- en 5-8-spelers (procenten, n alle toernooi spelende KNLTB-leden=1.894 [n 1-4-spelers=1.035, n 5-8-spelers=859])

5.4 Minst geschikte baansoort voor toernooien

Beton is volgens 56 procent van de toernooi spelende leden de minst geschikte baansoort om toernooien op te spelen (figuur 5.4). Dit is zowel voor 1-4-spelers (50%) als 5-8-spelers (57%) het geval. Daarnaast geeft zestien procent aan zandkunstgrasbanen het minst geschikt te vinden. 1-4-spelers hebben, ten opzichte van 5-8-spelers, een opvallend zware aversie tegen zandkunstgras (41% om 13%). Verder valt op dat 1-4-spelers French Courtbanen vaker als minst geschikte toernooibaan noemen dan 5-8-spelers (20% om 6%). Gravelplus wordt door vrijwel geen enkel KNLTB-lid als minst geschikte toernooibaan genoemd.

Figuur 5.4 Minst geschikte baan om toernooien op te spelen, alle toernooi spelende KNLTB-leden en uitgesplitst voor 1-4- en 5-8-spelers (procenten, n alle toernooi spelende KNLTB-leden=1.894 [n 1-4-spelers=1.035, n 5-8-spelers=859])

Conclusie

De diversiteit aan baansoorten in Nederland is groot. Deze diversiteit wordt gestuwd door de opkomst van zandkunstgras rood, de ontwikkeling en introductie van nieuwe soorten allweatherbanen, de groei van zandkunstgras en het dalende marktaandeelcijfer van gravelbanen. Vier op de vijf leden van de KNLTB geven in dit onderzoek aan de baansoorten in Nederland een belangrijk of zelfs erg belangrijk onderwerp te vinden.

Gravel wordt in dit onderzoek als beste baansoort beoordeeld op basis van het eindcijfer en op grond van een gewogen beoordeling van belang en tevredenheid. Hierbij weegt de tevredenheid op belangrijkere aspecten zwaarder mee in de beoordeling dan onbelangrijkere aspecten. Daarnaast wordt gravel genoemd als meest geschikte baansoort om competitie en toernooien op te spelen.

Opvallend is hoe duidelijk de voorkeur is van de betere tennissers (speelsterkte 1 tot en met 4) voor gravel. Maar ook onder de 5-8-spelers wordt gravel als beste baansoort beoordeeld. Gravel scoort relatief laag op aspecten met een laag belang (bv. speelbaarheid bij diverse weersomstandigheden, zelf vegen/besproeien) en relatief hoog op aspecten met een hoog belang (speltechnische aspecten als stabiliteit om te bewegen, grip bij starten/wegkomen, ‘gecontroleerd’ glijden, hoogte balstuit en snelheid bal na stuit).

Zandkunstgras wordt niet goed, maar ook niet slecht beoordeeld door de leden. Zandkunstgras wordt vaak genoemd als meest geschikte competitie- en toernooibaan, maar wordt ongeveer even zo vaak genoemd als minst geschikte competitie- en toernooibaan. Er zijn dus uitgesproken voor- en tegenstanders van deze baansoort.

Leden zijn redelijk te spreken over zandkunstgras rood, ook wel ‘roodzandbanen’ genoemd. Desalniettemin heeft de baansoort een lagere beoordeling dan gravel. De beoordeling van rode zandkunstgrasbanen door 1-4-spelers is veel lager dan de beoordeling door 5-8-spelers. Omdat het merendeel van het ledenbestand van de KNLTB uit 5-8-spelers bestaat, klinkt de mening van de 5-8-spelers zwaarder door in het eindoordeel. Dit verklaart mede waarom zandkunstgras rood redelijk wordt beoordeeld.

Daarnaast is te zien dat met name de 5-8-spelers zandkunstgras rood als meest geschikte competitie- en toernooibaan aanmerken, maar dat er ook 1-4-spelers zijn die –weliswaar niet in groten getale– deze baansoort als geschikt zien voor competitie en toernooien.

Interessant om te zien is dat gravelplus, met een marktaandeel van 0,2 procent, door meer dan tien procent van de leden wordt aangemerkt als meest geschikte competitie- en toernooibaan en, na gravel, de hoogste beoordeling krijgt.

Zeventig procent van de competitie spelende leden vindt het enigszins vervelend wanneer een uitwedstrijd in de competitie op een baansoort wordt gespeeld waarop men (vrijwel) nooit tennist. Een kleiner deel rept over competitievervalsing en een hogere mate van blessuregevoeligheid.

De oplossing om alle speeldagen, dus ook de uitwedstrijden, op dezelfde baansoort te spelen wordt door bijna de helft van de leden ondersteund. Meer dan een derde van de leden is het eens met een rigoureuzere oplossing: alle competitiesoorten binnen één competitiejaar op dezelfde baansoort spelen.

Herculesplein 269 | 3584 AA Utrecht | Postbus 85445 | 3508 AK Utrecht
T +31 (0)30 721 02 20 | info@mulierinstituut.nl | www.mulierinstituut.nl